

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
शुक्रवार, दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१८
(सकाळी १०-०० ते १०-३० वाजेपर्यंत)

(गुरुवार, दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा) —

सर्वश्री कपिल पाटील, अनिकेत तटकरे, अब्दुल्लाह खान दुराणी, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा — (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर)

"सरकारी नोकरी भरती बंद असणे, ३० टक्के कपातीमुळे सरकारी, निमसरकारी नोकऱ्या आणि शिक्षक यांची अडीच लाख पदे रिक्त असून भरती होत नसल्याने बेरोजगार तरुणांमध्ये असंतोष असणे, नोकर भरतीच्या महापोर्टलमध्ये भ्रष्टाचार आणि मास कॉपीसारखे प्रकार होणे, दुसऱ्या बाजूला खाजगी क्षेत्रातील ८० टक्के नोकऱ्यांमध्ये ठराविक शहरी उच्चभ्रू जाती वर्गाची मक्तेदारी निर्माण होणे, मात्र शेतकऱ्यांच्या मुलांना खाजगी क्षेत्रात जागा नसणे, एससी/एसटी/बीजेएनटी/ओबीसी, मुस्लिम, मराठा, लिंगायत यांचे प्रमाण खाजगी क्षेत्रातील नोकऱ्यांमध्ये अत्यंत नगण्य असणे, दुष्काळग्रस्त किंवा आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांची मुले कार्पोरेट क्षेत्राकडून बेदखल असणे, स्त्रीयांनाही जाणीवपूर्वक संधी नाकारणे, खाजगी क्षेत्रातील ऑफर्मेटिक् अॅक्शन महाराष्ट्र विधानमंडळाने विधेयक १४ वर्षापूर्वी पारित करूनही त्याला आजतागायत राष्ट्रपतींची मंजूरी न मिळणे, शासकीय सवलती, जमीन, सार्वजनिक बँकांचे कर्ज आणि सामान्य माणसांनी केलेली गुंतवणूक यातून उभ्या राहिलेल्या खाजगी उद्योग क्षेत्रांनी भारतीय संविधानातील समान संधी आणि सामाजिक न्याय तत्वानुसार अमेरिकेप्रमाणे ऑफर्मेटिक् अॅक्शन घेण्याची आवश्यकता असणे, ऑफर्मेटिक् अॅक्शन कायदा अंमलात आणणे, सरकारी नोकऱ्यामधील रिक्त पदांची भरती महापोर्टल ऐवजी एमपीएससी मार्फत करणे, नोकर कपात, खाजगीकरण आणि कंत्राटीकरण बंद करणे, विकास प्रकल्पांच्या कामांमध्ये वंचित वर्गांना वाटा देणे आदि मागण्यांसाठी ऑफर्मेटिक् अॅक्शन कमिटीने आंदोलन करणे, MPSC सारख्या स्पर्धा परीक्षांच्या अंतिम टप्प्यात संधी हुकलेल्या हजारो वंचित वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी ऑफर्मेटिक् अॅक्शनमार्फत खाजगी क्षेत्रातील नोकऱ्यांचे दरवाजे खुले करण्याची मागणी असणे, याबाबत शासनाची भूमिका आणि करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(सकाळी १०-३० ते ११-३० वाजेपर्यंत)

(मंगळवार, दिनांक २० नोव्हेंबर, गुरुवार, दिनांक २२ नोव्हेंबर, सोमवार, दिनांक २६ नोव्हेंबर, मंगळवार, दिनांक २७ नोव्हेंबर, बुधवार, दिनांक २८ नोव्हेंबर व गुरुवार, दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) — (अनुक्रमांक (क) व (ख)) — (मंत्र्यांचे उत्तर) —

(क) श्री. सुरेश धस, अॅड. अनिल परब, श्री. प्रविण दरेकर, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, सर्वश्री निलय नाईक, गोपीकिसन बाजोरिया, प्रा.अनिल सोले, श्री.रविंद्र फाटक, श्रीमती स्मिता वाघ, प्रा.डॉ.तानाजी सावंत, सर्वश्री रामराव पाटील, नरेंद्र दराडे, प्रसाद लाड, विप्लव बाजोरिया, सुजितसिंह ठाकूर, विलास पोतनीस, अरुणभाऊ अडसड, डॉ.मनिषा कायंदे, डॉ.परिणय फुके, सर्वश्री रामदास आंबटकर, चंदुभाई पटेल, अॅड.निरंजन डावखरे, सर्वश्री रमेश पाटील, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, गिरीशचंद्र व्यास, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"सन २०१८ च्या खरीप हंगामामध्ये राज्यातील २६ जिल्ह्यांमध्ये गंभीर दुष्काळ व ११२ तालुक्यांमध्ये मध्यम दुष्काळ दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०१८ पासून राज्य शासनाने घोषित केला असणे, दुष्काळाचे नैसर्गिक संकट दूर करण्याच्या दृष्टीने व दुष्काळग्रस्त भागातील नागरिकांना सोयी-सुविधा उपलब्ध करण्याच्या दृष्टीने नियोजन करण्याकरिता राज्य शासनाकडून मंत्रीमंडळ उपसमिती नेमण्यात आली असणे, मा. मुख्यमंत्री व मंत्रीमंडळातील त्यांच्या अनेक सहकारी मंत्र्यांनी दुष्काळी भागाचा दौरा करून व स्थानिक प्रशासनाकडून तेथील नागरिकांना पुरविण्यात येणाऱ्या सोयी-सुविधांची प्रत्यक्ष पाहणी करून दुष्काळाचा सामना युध्दपातळीवर करण्याच्या दृष्टीने प्रशासनास दुष्काळ निवारण्याची कामे प्राधान्याने पूर्ण करण्याकरिता आदेश देण्यात आले असणे, दुष्काळ निवारण्याकरिता केंद्राकडून आर्थिक मदत मिळविण्याचे शासनाचे प्रयत्न असणे, केंद्राच्या 'नॅशनल सेंटर फॉर क्रॉप फोरकास्टिंग' या संस्थेकडून राज्यातील सर्व गावांतील पाण्याची सद्यःस्थिती, पाण्याची पातळी, पिकांची परिस्थिती इत्यादी सर्व बाबींचे उपगृहाच्या माध्यमातून सर्वेक्षण करून त्याप्रमाणे दुष्काळ निवारण्याचे कार्य कार्यान्वित करण्यात आले असणे, राज्यातील २० हजार गावांमध्ये पिकांची आणेवारी सरासरी ५० पैशांपेक्षा कमी असून सुमारे २०० तालुक्यांवर दुष्काळचे सावट असणे, विशेषतः मराठवाड्यात अत्यल्प पाऊस झाल्याने मराठवाड्यातील ८ हजार ५२५ गावांपैकी ३ हजार ५७७ म्हणजे ४२ टक्के

गावांची आणेवारी ५० पैशांपेक्षा कमी असणे, विद्यमान शासन सत्तेत आल्यानंतर मराठवाड्यातील दुष्काळी पट्ट्यासाठी सुमारे ८ हजार कोटी रुपये खर्च करण्यात येणे, मराठवाड्यात जलयुक्त शिवाराची कामे मोठ्या प्रमाणावर होऊनही त्या भागात पाऊस न झाल्याने व त्यामुळे जलयुक्त शिवारामध्ये पाणी जमा होऊ न शकल्याने त्या भागात पाण्याची भीषण समस्या निर्माण होणे, राज्याच्या विविध भागातील पर्जन्यमान, पीक परिस्थिती, भूजल पातळी आदींची माहिती एकत्रित करून त्यांचे विश्लेषण करण्यासाठी व त्याला आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड देण्यासाठी शासनाच्या मदत व पुनर्वसन विभागाकडून 'महामदत' या संकेतस्थळाची निर्मिती करण्यात येणे, राज्यातील आत्महत्याग्रस्त दुष्काळी जिल्हयांकरिता नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी योजनेंतर्गत ३०० कोटींच्या वार्षिक कृती आराखडयास प्रशासकीय मंजूरी देण्यात येऊन तो कार्यान्वित केला असणे, या प्रकल्पांतर्गत मराठवाडा व विदर्भातील क्षारयुक्त जमीन असणाऱ्या गावांमध्ये शेतकऱ्यांचे कृषी उत्पन्न वाढविण्यासाठी आणि गावातील जमीनीचे मृद संवर्धन करण्यासाठी नियोजन करण्यात येणे, दुष्काळ जाहीर झालेल्या तालुक्यांमध्ये जमीन महसुलातून सुट, सहकारी कर्जाचे पुनर्गठन, शेती निगडित कर्जाच्या वसुलीस स्थगिती, कृषीपंपाच्या चालु बिलामध्ये ३३.५ टक्के सुट, शालेय, महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या परिक्षा शुल्कात माफी, एसटी प्रवास सवलत, रोहयो अंतर्गत कामाच्या निकषात काही प्रमाणात शिथिलता, आवश्यक तेथे पिण्याचे पाणी पुरविण्यासाठी टँकरचा वापर व टंचाई जाहीर झालेल्या गावांमध्ये शेतकऱ्यांच्या शेतपंपाची वीज जोडणी खंडित न करणे इत्यादी बाबीं राज्य शासनाकडून जाहीर झाल्या असणे, नैसर्गिक असमतोलपणामुळे राज्यात निर्माण होणाऱ्या दुष्काळावर कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्यासाठी व शेतकऱ्यांना कर्ज घेण्याची आवश्यकता न पडता त्यांना स्वावलंबी बनविण्यासाठी शासनाकडून दुरगामी धोरण आखण्यात येणे, जलयुक्त शिवाराची संकल्पना अंमलात आणून राज्यातील बहुतांश भागातील पाण्याचे दुर्भिक्ष कमी करण्याचा शासनाचा प्रयत्न, दुष्काळग्रस्त भागातील नागरिकांना अधिकाधिक सोयी-सुविधा देण्याच्या दृष्टीने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(ख) (गुरुवार, दिनांक २२ नोव्हेंबर, सोमवार, दिनांक २६ नोव्हेंबर, मंगळवार, दिनांक २७ नोव्हेंबर, बुधवार, दिनांक २८ नोव्हेंबर व गुरुवार, दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

सर्वश्री धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, हेमंत टकले, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, जयंत पाटील, आर्कि.अनंत गाडगीळ, श्री.कपिल पाटील, प्रा.जोगेंद्र कवाडे, सर्वश्री किरण

पावसकर, जनार्दन चांदूरकर, विक्रम काळे, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, सतिश चव्हाण, चंद्रकांत रघुवंशी, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री अमरीशभाई पटेल, अब्दुल्लाह खान दुराणी, डॉ.सुधीर तांबे, सर्वश्री आनंद ठाकुर, अमरनाथ राजुरकर, प्रकाश गजभिये, सुभाष झांबड, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री हरिसिंग राठोड, ख्वाजा बेग, आनंदराव पाटील, रामराव वडकुते, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री जगन्नाथ शिंदे, मोहनराव कदम, अनिकेत तटकरे, डॉ.वजाहात मिर्झा, सर्वश्री.बाळाराम पाटील, अनिल भोसले, **वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —**

राज्यात, मराठवाड्यासह विदर्भ, पश्चिम महाराष्ट्र, खान्देश व कोकणासह अन्य भागात १९७२ च्या दुष्काळापेक्षाही भीषण दुष्काळाची निर्माण झालेली परिस्थिती, राज्यात सरासरीपेक्षा कमी झालेले पर्जन्यमान, पावसात पडलेला खंड आणि परतीच्या पावसाने दिलेली हुलकावणी, या पार्श्वभूमीवर राज्य शासनाने १५१ तालुक्यात केंद्र शासनाच्या दुष्काळ संहिता, २०१६ नुसार जाहीर केलेला दुष्काळ, त्यानंतर पुन्हा राज्य शासनाने केंद्राच्या निकषात न बसणाऱ्या मात्र परिस्थितीनुसार दुष्काळी असलेल्या २०० मंडळात जाहीर केलेला दुष्काळ, तथापि, दुष्काळ जाहीर करण्याच्या या दोन्ही निर्णयात राज्यातील अनेक दुष्काळी, अवर्षणप्रवण तालुके, मंडळ व गावांचा न झालेला समावेश, यामुळे दुष्काळी भाग असतानाही वगळलेल्या गावातील शेतकऱ्यांकडून त्यांच्या भागात दुष्काळ जाहीर करण्याची होत असलेली आग्रही मागणी, दुष्काळ जाहीर झाल्यानंतर सुमारे २१ दिवसांचा कालावधी होऊनही दुष्काळी भागात दुष्काळी उपाययोजनांची प्रत्यक्षात सुरु न झालेली अंमलबजावणी, त्यामुळे दुष्काळी भागातून शहरी भागाकडे शेतकरी व शेतमजुरांचे मोठ्या प्रमाणात सुरु झालेले स्थलांतर, राज्यातील बहुतांश महसूल विभागातील जलाशयातील पाणी साठ्याने गाठलेली निच्चांकी पातळी, पिण्याच्या पाण्याची निर्माण झालेली भीषण टंचाई, त्यामुळे राज्यातील बंद पडलेल्या, निधी अभावी रखडलेल्या नळ पाणी पुरवठा योजनांची कामे तातडीने सुरु करण्याची निर्माण झालेली नितांत आवश्यकता, जनावरांच्या चाऱ्याचे सरकारकडून कोणतेही पूर्वनियोजन न झाल्यामुळे जनावरांच्या चाऱ्याचा निर्माण झालेला तुटवडा, शेतकऱ्यांना दावणीचा चारा देण्याची व चारा छावणीची व्यवस्था तातडीने करण्याची गरज, राष्ट्रीय पेयजल योजनेच्या मंजूर आराखड्यातील नळ पाणी पुरवठा योजनांची कामे त्वरेने सुरु करण्याची होत असलेली मागणी, दुष्काळी भागातून तीव्र गतीने सुरु झालेले स्थलांतर थांबविण्यासाठी रोजगार हमी योजनेची काटोकोर अंमलबजावणी करण्याची आवश्यकता, पैसे भरूनही वीज जोडणीची प्रलंबित कृषीपंपांची संख्या सुमारे सव्वादोन लाखांवर पोहोचलेली असणे, जलयुक्त शिवार अभियानावर गेल्या ४ वर्षात

साडेसात हजार कोटी रुपये खर्च झालेले असताना नुकत्याच राज्य शासनाच्या भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणेने प्रसिध्द केलेल्या अहवालातून राज्यातील भूजल पातळीत १ ते ३ मी.पेक्षा अधिकची घट झाल्याचे उघडकीस आलेले असणे, जलयुक्त शिवार अभियानाच्या कामातील भ्रष्टाचार, अनियमितता व अशास्त्रीय पध्दतीने केलेले कामाचे नियोजन यासंदर्भात मोठ्याप्रमाणावर घोटाळे उघडकीस आले असल्यामुळे जलयुक्त शिवार अभियानाचे त्रयस्थ संस्थेतर्फे ऑडिट करण्याची मागणी होत असणे, त्याबरोबरच जलसंधारण, मृदसंधारणांच्या कामांमध्ये मोठ्या प्रमाणात झालेला भ्रष्टाचार, पावसाळ्यापासूनच टँकरची होत असलेली मागणी, छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजनेत अनेक शेतकरी कर्जमाफीपासून वंचित राहिलेले असणे, मागील हंगामात ४२ ते ४५ टक्क्यांपर्यंत कमी झालेले पीक कर्जवाटप, पीक विमा योजनेतून शेतकऱ्यांची झालेली पिळवणूक, या योजनेत झालेला प्रचंड मोठा घोटाळा, वर्षभरापूर्वीच जाहीर झालेली बॉडअळीची मदत अद्याप मिळालेली नसणे, जाहीर केलेला हमीभाव शेतकऱ्यांना न मिळाल्यामुळे, मागील तूर व हरभऱ्याचे चुकारे अद्याप शेतकऱ्यांना न मिळाल्यामुळे व्यापाऱ्यांकडून शेतकऱ्यांची होत असलेली लूट, दुधाला हमीभाव देण्याच्या शासनाच्या घोषणेचा उडालेला बोजवारा, राज्यात १६ हजार पेक्षा जास्त शेतकऱ्यांच्या झालेल्या आत्महत्या, या आत्महत्या रोखण्यात सरकारला आलेले अपयश, शासनाच्या नियोजनशून्य कारभारामुळे एकूण राज्याचे कृषी व पतधोरण फसल्याची शेतकऱ्यांची झालेली भावना, खरीपाचे वाया गेलेले पीक व रब्बीचीही मावळलेली आशा, शेतकऱ्यांना सरसकट हेक्टरी ५० हजार रुपये, ऊस, केळी व इतर बागायती शेतकऱ्यांना हेक्टरी १ लाख रुपये मदत तातडीने देण्याची तसेच वीज बिल माफ करण्याची होत असलेली मागणी, शेतकऱ्यांना दिलासा देण्यासाठी शासनाने तातडीने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी.

(सकाळी ११-३० ते दुपारी १२-४५ वाजेपर्यंत)

लक्षवेधी सूचना — (म.वि.प. नियम १०१ अन्वये) —

(गुरुवार, दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेल्या प्रलंबित लक्षवेधी सूचना) — (अनुक्रमांक (१) ते (१६)) -

- (१) सर्वश्री अब्दुल्लाह खान दुराणी, धनंजय मुंडे, सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सामाजिक न्याय मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"परभणी जिल्ह्यात जात पडताळणी विभागातील अधिकारी, कर्मचारी, दलाल यांनी संगनमताने चालविलेल्या लुटमारीमुळे, विद्यार्थी, नोकरदार, लोकप्रतिनिधी यांची पिळवणूक होणे, अधिकाऱ्यांनी गरजूंना जात प्रमाणपत्रे देण्याऐवजी त्यांच्या विरुद्ध खोट्या तक्रारी लिहून घेणे, बनावट जात प्रमाणपत्रे जोडून गरजू लाभार्थ्यांना चौकशीच्या फेऱ्यात अडकविणे व तीन ते पाच लाख रूपयांची आर्थिक तडजोड होताच सुनावणी घेतल्याचे नाटक करून प्रकरणे निकाली काढणे, जिल्ह्यातील तहसील कार्यालयातील कर्मचारी, अधिकारी, जात पडताळणी विभागातील हरपाळकर, वंदना कोचुरे, कुलकर्णी व दलाल यांच्या टोळीने आर्थिक वसुली करून अडवणूक केल्या प्रकरणी अनेकांनी आत्मदहन तक्रारी आंदोलने करूनही कारवाई न होणे, जात पडताळणी विभाग, महसूल व दलाल यांच्यातील संगनमताने सुरू असलेल्या लुटमार प्रकरणी लोकप्रतिनिधी यांनी जिल्हाधिकारी, परभणी व सचिव सामाजिक न्याय विभाग यांचेकडे माहे ऑक्टोबर-नोव्हेंबर, २०१८ मध्ये व त्या दरम्यान लेखी तक्रार नोंदवणे, सदरील प्रकरणी दलालांना अटक होणे मात्र, जात पडताळणी विभागाचे व महसूल विभागाचे अधिकारी यांना अटक न होणे तसेच त्यांच्या मालमत्तेची चौकशी व त्यांचे निलंबन बाबत कोणताही सक्षम कारवाई न होणे याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२) **सर्वश्री धनंजय मुंडे**, अनिकेत तटकरे, सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, हेमंत टकले, ख्वाजा बेग, जगन्नाथ शिंदे, अब्दुल्लाह खान दुराणी, किरण पावसकर, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **ग्रामविकास मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"शासनाच्या वतीने चालविल्या जाणाऱ्या आपले सरकार सेवा केंद्रात मागील सात वर्षांपासून कार्यरत असणाऱ्या २२ हजार ५०० संगणक परिचालकांना महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळाकडून नियुक्ती देण्याची मागणी वारंवार करण्यात येत असणे, मागील सहा ते बारा महिन्यांपासून या संगणक परिचालकांना मानधन मिळाले नसल्याची गंभीर बाब माहे ऑक्टोबर, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान उघडकीस येणे, आपले सरकार सेवा केंद्रांतर्गत ऑनलाईन कर्ज, पिक विमा योजनेचे अर्ज, याशिवाय ३३ प्रकारचे गावपातळीवरील दाखले देण्यात येणे, ग्रामपंचायतीच्या जमा खर्चाच्या नोंदी ठेवण्यात येत असणे, पुर्वीच्या संग्राम प्रकल्पातील सर्व संगणक परिचालकांमार्फत ही कामे करून घेण्यात येत असणे, मात्र पुर्वीच्या प्रकल्पात काम करणाऱ्या जवळपास ३ हजार ५०० संगणक परिचालकांना मंत्र्यांनी आश्वासने देऊनही नवीन प्रकल्पात सामावून न घेतल्याने मागील तीन वर्षांपासून हे संगणक परिचालक विनावेतन काम करीत असणे, त्यामुळे त्यांच्या कुटुंबावर उपासमारीची

वेळ आलेली असणे, सदर प्रकल्पात CSC-PV लि. दिल्ली या मुळ कंपनीच्या नावाखाली काम करणाऱ्या S2 इन्फोटेक इंटरनॅशनल लिमिटेड व ई-गव्हर्नन्स सोल्युशन प्रा.लि. या उपकंपन्या वेळेवर मानधन देत नसणे, विनाकारण मानधनात कपात करणे, मानधनात मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार करणे इत्यादी अनेक तक्रारी असणे, आपले सरकार सेवा केंद्रासाठी आवश्यक निधी ग्रामपंचायतीच्या १४ व्या वित्त आयोगातून देण्याची तरतूद असतानाही अनेक ग्रामपंचायती तो निधी देत नसल्याने संगणक परिचालकांना वेतनापासून वंचित राहावे लागत असणे, केंद्र चालविण्यासाठी लागणारी स्टेशनरी मिळत नसणे, या स्टेशनरीमध्ये मोठ्या प्रमाणावर गैरव्यवहार होत असणे, डिजीटल इंडीया, डिजीटल महाराष्ट्र जाहिरात करणारे हे सरकार प्रत्यक्षात हे काम करणाऱ्या संगणक परिचालकांवर मात्र सातत्याने अन्याय करत असणे, संगणक परिचालकांनी वारंवार केलेल्या आंदोलनानंतर त्यांना खोटी आश्वासने देऊन फसवणूक करण्यात येणे, राज्यातील हजारो संगणक परिचालकांच्या दृष्टीने महत्वाच्या या प्रश्नाकडे शासनाचे होणारे दुर्लक्ष, या संगणक परिचालकांना रुपये १५ हजार दरमहा वेळेवर मानधन देण्याची आवश्यकता, पुर्वीच्या प्रकल्पातील संगणक परिचालकांना महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान महामंडळात सामावून घेण्याची गरज, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(३) **श्री. सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे माजी सैनिकांचे कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

"भारतमातेच्या रक्षणासाठी आयुष्य वेचणाऱ्या राज्यातील आजी-माजी सैनिकांच्या कल्याणाचा कारभार सध्या रामभरोसे असणे, राज्यातील माजी सैनिकांची संख्या सुमारे २ लाख ५० हजार असणे, त्यात कोल्हापूर जिल्ह्यात १७ हजार ५०० माजी सैनिक असणे, या माजी सैनिकांच्या कल्याणार्थ माजी सैनिक कल्याण मंडळ असणे, मात्र या मंडळात ३७ जिल्हयांचा कारभार फक्त १३ अधिकारीच सांभाळत असणे, त्यामुळे एकाच अधिकाऱ्याकडे ५/५ जिल्हयांचा कारभार असणे, त्यामुळे या आजी-माजी सैनिकांच्या कल्याणार्थ असलेल्या शासनाच्या योजना त्यांच्यापर्यंत पोहचत नसणे, अनेकांना व्यक्तीगत लाभ, त्यांच्या पाल्यांना शिष्यवृत्ती मिळत नसणे, याशिवाय या आजी-माजी सैनिकांच्या काही मागण्या असणे, त्यात प्रामुख्याने राज्यातील सर्व आजी-माजी सैनिकांना सर्व प्रकारचे टोल माफ करण्याची मागणी असणे, त्यांच्या पाल्यांना सरकारी नोकरीत प्राधान्य, याशिवाय ज्या माजी सैनिकांना राज्य शासनाची नोकरी मिळाली आहे त्यांना त्यांच्या घराजवळ बदली झाली पाहिजे

या मागण्या असणे, त्यासाठी या आजी-माजी सैनिकांनी शासनासोबत सतत पत्रव्यवहार, अर्ज-विनंत्या केल्या असतानाही त्याकडे शासन करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी या आजी-माजी सैनिकांत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(४) श्री. विनायक मेटे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मौजे इंदलगाव ता. अंबड, जि. जालना येथील गट क्र. ४६ व वाळकेश्वर गट क्र. ७६ येथे वाळू नसताना जप्त वाळू साठ्यांचा लिलाव काढण्यात येणे, सदरील लिलाव हा दिनांक २६ सप्टेंबर, २०१८ रोजी जाहीर प्रगटनाव्दारे अंबड तहसील यांनी काढणे, गट क्र. ४६ मधील १३० ब्रासचा लिलाव नारायण टकले यांना देण्यात येणे, परंतु दिनांक १४ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी लिलावाच्या दिवशी ताबा घेण्याकरीता गेले असता तेथे वाळू न दिसल्यामुळे श्री.टकले यांनी संबंधित गट क्र. ४६ मध्ये जाऊन फोटो, व्हिडीओ शुटींग घेणे, लिलाव धारक यांना जागेवर वाळू न दिसल्यामुळे व स्वतः जवळची सर्व रक्कम भरल्यामुळे कर्जबाजारी होणे, त्यातूनच त्यांनी तहसीलदार यांना वाळू द्या नाहीतर आत्महत्या करू असे लेखी पत्र देणे, सदरील परिस्थिती गंभीर असल्याचे लक्षात येताच अपहार दडपवण्याकरीता संबंधित गटात रात्रीत वाळू तस्करी करणाऱ्यांना हाताशी धरून वाळू आणून टाकणे, व त्या वाळूचा दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी जुन्या तारखेत पंचनामा करण्यात येणे, त्याचप्रमाणे वाळकेश्वर गट क्र. ७६ मधील १८० ब्रास कागदोपत्री जप्त वाळू साठ्याचा लिलाव करून सदरील वाळू लिलाव सोमनाथ सागडे यांनी घेणे, त्यांनी पूर्ण कायदेशीर प्रक्रिया पूर्ण करून दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी वाळू ताब्याची मागणी करणे, परंतु गट क्र. ४६ प्रमाणेच तेथे कसलीही वाळू नसणे, श्री. सागडे यांनी फोटो व व्हिडीओ शुटींग करणे, याबाबतचे सर्व पुरावे तक्रारदारांनी लेखी स्वरूपात विभागीय आयुक्त, जिल्हाधिकारी, जालना, उपविभागीय अधिकारी अंबड, तहसीलदार यांना देण्यात येणे, या सर्व बाबतीत येथील तहसिलदार, नायब तहसीलदार, मंडळ अधिकारी व तलाठी यांचेद्वारे आताही व यापूर्वीपण प्रचंड मोठा अपहार केला असल्याचे निदर्शनास येणे, अंबड येथील तहसिलदार यांना सन २०१४-१५ साली दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांना भरपाई पोटी आलेल्या निधीच्या अपहार प्रकरणी निलंबित केलेले असणे, गट क्र. ४६ व गट क्र. ७६ मध्ये केवळ कागदोपत्री पंचनामा व वाळू लिलाव असा मोठा भ्रष्टाचार करणाऱ्या महसूलच्या सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांवर तात्काळ फौजदारी कार्यवाही करून निलंबनाची कारवाई करावी, याबाबत शासनाबद्दल पसरलेला तीव्र असंतोष व संतापाची भावना, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही

व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (५) **सर्वश्री विक्रम काळे**, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री सतिश चव्हाण, दत्तात्रय सावंत, कपिल पाटील, नागोराव गाणार, किशोर दराडे, श्रीकांत देशपांडे, बाळाराम पाटील, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **वित्त मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील शिक्षक व कर्मचाऱ्यांना केंद्राप्रमाणे ७ वा वेतन आयोग लागू करण्याची सरकारकडे वारंवार मागणी होणे, राज्य सरकारने या विषयी के.पी.बक्षी यांच्या अध्यक्षतेखाली समितीचे गठन करणे, समितीचे काम सुरु आहे असे वारंवार शासनाने उत्तर देणे, ७ वा वेतन आयोग देऊन शिक्षक व कर्मचाऱ्यांची दिवाळी गोड करणार अशी अर्थमंत्र्यांनी घोषणा करणे, परंतु त्याची अंमलबजावणी न होणे, ७ व्या वेतन आयोगासाठी नेमलेल्या के.पी.बक्षी समितीकडे विविध शिक्षक व मुख्याध्यापक संघटनांनी तसेच शिक्षक लोकप्रतिनिधींनी ७ वा वेतन आयोग लागू करत असताना वेतन श्रेणीत व पे-बँड मध्ये कोणतीही त्रुटी राहू नये यासाठी स्पष्टीकरणात्मक निवेदन देण्यात येणे, याबाबत समितीची भूमिका गुलदस्त्यात असणे, त्यामुळे शिक्षक व कर्मचाऱ्यांत संभ्रमावस्था असणे, कामकाजाचा आठवडा ५ दिवसाचा करावा व सेवानिवृत्तीचे वय ६० करावे, या मागणीसाठी शासनाने वारंवार सकारात्मक आश्वासन देणे, परंतु त्यावर कोणतीच कार्यवाही न करण्यात येणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (६) **अॅड. राहुल नार्वेकर**, सर्वश्री हेमंत टकले, ख्वाजा बेग, आनंद ठाकूर, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री शरद रणपिसे, जनार्दन चांदूरकर, रामहरी रुपनवर, आनंदराव पाटील, सुभाष झांबड, अमरनाथ राजूरकर, आर्कि. अनंत गाडगीळ, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **महसूल मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील कोळीवाड्यांचे सिमांकन करण्याबाबतचे आदेश शासनाकडून होणे, कोळीवाड्या अंतर्गत असणारी भूमीक्षेत्र मालमत्ता पत्रक बनवून कोळीबांधवांच्या नावे बनविण्यासंदर्भात शासनाने घेतलेला निर्णय, कफपरेड येथील बधवार पार्क समोर मोठ्या संख्येने कोळीसमाज अनेक वर्षांपासून स्थापित असणे, असे असताना सदर जागेचा समावेश कोळीवाड्यात न होणे, परिणामी कोळीवाड्यातील कोळीबांधवांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, कोळीवाड्यांचे सिमांकन करण्याबाबत सातत्याने या समाजाकडून जोरदार होत असलेली मागणी, याकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, या समाजाची भावना लक्षात घेता,

कोळीवाडयांतर्गत असणारी भूमीक्षेत्र मालमत्ता पत्रक बनवून कोळीबांधवांच्या नांवे करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (७) **सर्वश्री. धनंजय मुंडे**, अनिकेत तटकरे, सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, हेमंत टकले, ख्वाजा बेग, जगन्नाथ शिंदे, अब्दुल्लाह खान दुराणी, किरण पावसकर, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **पर्यावरण मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"रायगड जिल्ह्यातील माणगांव ही नवनिर्वाचित नगर पंचायत असणे, या नगरपंचायत क्षेत्रामधूनच मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्ग गेलेला असणे, या महामार्गालगतच चेतक एंटरप्राईजेसने नगरपंचायत हद्दीत रेडीमिक्स व हॉटमिक्सचा प्लॅट अवैधरित्या टाकलेला असणे, सदरचा प्लॅट उभारतांना कोणत्याही प्रकारची स्थानिक स्वराज्य संस्थेची परवानगी घेतलेली नसणे, याच ठिकाणी या एंटरप्राईजेसने तात्पुरत्या स्वरूपाचे अनधिकृत बांधकामे केलेले असणे, यालगतच माती व दगड उत्खननासाठी क्वॉरी काढलेली असणे, यामधून हजारो ब्रॉस दगड खानीचे उत्खनन होत असणे, त्यासाठीही कोणत्याही प्रकारची खनिकर्म विभागाची परवानगी घेतलेली नसणे, उत्खननासाठी गावठी ब्लॉस्टिंगचा वापर करण्यात येत असणे, यामुळे या भागातील अनेक घरांना तडे गेलेले असणे, खिडक्याची तावदाने व पत्रे फुटलेली असणे, लहान मुले व वयस्कर व्यक्तींना श्वसनाचे विकार जडलेले असणे, एकंदरीतच या भागातील लोकांच्या आरोग्याचा प्रश्न निर्माण झालेला असणे, त्यासंदर्भात नाणोरे भागातील ग्रामस्थांनी लेखी तक्रार अर्ज जिल्हाधिकारी रायगड यांच्याकडे सादर केलेला असणे, या प्रदुषणाच्या बाबतीत नगरपंचायतीने प्रदुषण महामंडळांना कळवूनही सदर बाबतीत कोणतीही कार्यवाही केलेली नसणे, सदर फर्मने प्रदुषण महामंडळाचेही ना हरकत प्रमाणपत्र घेतलेले नसणे, डि.सी. रूल नुसार कोणत्याही प्रकारची परवानगी स्थानिक स्वराज्य संस्था अथवा नगर पंचायतीची घेतलेली नसणे, नगर पंचायतीने अनधिकृत बांधकाम व व्यवसाय संदर्भात संबंधित फर्मला वारंवार नोटीसा दिलेल्या असणे, एमआरटीपी अॅक्ट नुसार ५२ व ५३ कलमाचे उल्लंघन केल्याबाबतही नोटीसा बजावलेल्या असणे, अद्यापही सदरचा अनाधिकृत रेडीमिक्स हॉट प्लॅट व क्वॉरी हॉट प्लॅट सुरु असणे, शासनाकडून कोणत्याही प्रकारची कारवाई झालेली नसणे, यामुळे स्थानिक नागरीकांचा आरोग्याचा निर्माण झालेला प्रश्न, वाढत असलेले प्रदुषण, घरांची होत असलेली पडझड या सर्व बाबीमुळे स्थानिकांच्या मनात निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (८) श्री. रामराव वडकुते, अॅड. राहुल नार्वेकर, सर्वश्री हेमंत टकले, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, ख्वाजा बेग, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मत्स्यविकास मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मुंबईतील कुलाबा येथील ससून डॉक गोदी येथे मोठया प्रमाणावर मासेमारी व्यवसाय व मत्स्य उत्पादन लिलाव होत असणे, सदर गोदीतून मोठया प्रमाणावर कोणतीही प्रक्रिया न करता मच्छीचा ओला कचरा ट्रक मधून नेण्यात येणे, या ओल्या कचऱ्यामुळे संपुर्ण कुलाबा परिसरात दुर्गंधीच्या प्रमाणात सातत्याने होत असलेली वाढ, स्थानिक नागरिकांच्या आरोग्याचा निर्माण होत असलेला प्रश्न, ट्रकमधून ओला कचऱ्याची वाहतूक होत असताना रस्त्यावर गळून पडणाऱ्या पाण्यामुळे या परिसरात अनेक लहान मोठया वाहनांचे होत असलेले अपघात व त्यामुळे नागरिकांच्या जीवीतास होणारी हानी, मुंबई पोर्ट ट्रस्टने कचरा प्रक्रिया करण्याची व्यवस्था केली असतानाही, कचरा प्रक्रिया न करता गोदीतून बाहेर नेण्यात येणे, परिणामी कुलाबा परिसरातील नागरिकांमध्ये पसरलेला तीव्र रोष व संतापाची भावना, ससून डॉक गोदीतून नेण्यात येणारा मच्छीचा ओला कचरा प्रक्रिया करून त्याची विल्हेवाट लावण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (९) श्री. प्रकाश गजभिये, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"दिनांक २६ नोव्हेंबर संविधान दिनाचे औचित्य साधून महाराष्ट्र शासनाच्या मंत्रालय या इमारतीमध्ये संविधान निर्माते डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांचे तैलचित्र (पोट्रेट) लावण्यासाठी तसेच संविधानाचे प्रास्तविक कायमस्वरूपी लावण्यासाठी सामाजिक न्याय विभागाचे मंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सामान्य प्रशासन विभाग, विधी व न्याय विभाग, मुख्य वास्तू शास्त्रज्ञ या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या दिनांक १६ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी झालेल्या बैठकीत मान्यता मिळणे, तैलचित्राची जागा सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अधिकाऱ्यांसोबत पाहणी करून निश्चित करण्यात येणे व त्याबाबतचा प्रस्ताव मा.मुख्यमंत्री यांच्या कार्यालयाकडे सन २०१७ पासून प्रलंबित असणे, मा.मुख्यमंत्र्यांकडून याबाबत निर्णय घेण्यासाठी होत असलेला विलंब, ज्या संविधान निर्मात्याने या देशाला अत्युच्च संविधान दिले त्याचेच तैलचित्र महाराष्ट्र शासनाच्या मंत्रालय या इमारतीत नसणे, परिणामी राज्यातील जनमानसात व मागासवर्गीयांत शासनाविरुद्ध निर्माण झालेली तीव्र नाराजी व संतापाची भावना, मंत्रालय इमारतीमध्ये डॉ.बाबासाहेबत आंबेडकर यांचे तैलचित्र तसेच संविधानाचे प्रास्तविक कायमस्वरूपी तातडीने लावण्यासंदर्भात शासनाने

केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१०) **श्री. किशोर दराडे**, अॅड. अनिल परब, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"अकोला शहरातील महानगरपालिकेतर्गत येणारी गुंठेवारीची अनेक प्रकरणे वर्षानुवर्षे प्रलंबित असणे, सदर प्रकरणे निकाली निघत नसल्याने शहरातील नागरिकांमध्ये नाराजीचे वातावरण असणे, सन २०१२ मध्ये काही लोकांची गुंठेवारीची प्रकरणे मंजूर करण्यात येणे, त्यानंतर त्यांना पैसे भरण्याकरिता डिमांड नोट देण्यात येणे, परंतु प्रकरणे मंजूर झालेल्या लोकांची पैसे भरण्याची आर्थिक स्थिती नसल्याने त्यांनी डिमांड नोटची रक्कम भरलेली नसणे, तदनंतर बँकेत लोन करिता अर्ज करून लोन पास झाल्यावर डिमांड नोट भरण्यास गेल्यावर त्यांनी डिमांड नोट बरोबर दंडासहित रक्कम भरण्यास तयार असल्याबाबत सन २०१५ मा.तत्कालिन आयुक्त यांच्याकडे केलेला अर्ज, सदर अर्जाच्या अनुषंगाने तत्कालिन आयुक्त, अकोला महानगरपालिका यांच्याकडून कोणतीच कार्यवाही झाली नसल्याने संबंधित लोकांनी नगरविकास विभागाकडे मागितलेली दाद, नगरविकास विभागाने तात्काळ विद्यमान आयुक्त, अकोला महानगरपालिका यांना संबंधित लोकांकडून डिमांड नोट भरून पैसे भरून घेण्याबाबत दिनांक १६/५/२०१८ टिपीएस/२५१७/१३७४/प्र.क११६/२०१७/न वि.३०अन्वये दिलेले आदेश, सदर आदेशाला आज सहा महिन्याहून अधिक कालावधी लोटला असूनही महापालिकेकडून आजतागायत कोणतीच कार्यवाही झालेली नसणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, शासनाच्या आदेशाची पायमल्ली करणाऱ्या संबंधितांविरूद्ध कठोर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, तसेच उपरोक्त प्रकरणी शासनाने गांभीर्याने लक्ष घालून अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असलेली प्रकरणे तात्काळ निकाली काढण्याबाबत शासन स्तरावर करावयाची कार्यवाही, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(११) **सर्वश्री ख्वाजा बेग**, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, किरण पावसकर, आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **कृषी मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"शासनाने सन २०१६ मध्ये यवतमाळ येथे कृषी महाविद्यालय सुरु करण्याची घोषणा करून या महाविद्यालयासाठी ६० कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात येणे, परंतु, आता नुकतेच यवतमाळ येथे मंजूर करण्यात आलेले व ६० कोटी रुपयांची तरतूद करण्यात आलेले कृषी महाविद्यालय रद्द करण्याची शासनाने घोषणा केल्यामुळे

यवमाळ येथील नागरीकांत पसरलेला तीव्र असंतोष, यवतमाळ जिल्हा हा ग्रामीण भागात येत असल्यामुळे व त्या ठिकाणी शेतकऱ्यांची संख्या मोठ्या प्रमाणात असल्यामुळे मुख्य व्यवसाय शेती असून या जिल्ह्यात आत्महत्याग्रस्त शेतकऱ्यांची संख्या राज्यात सर्वाधिक असणे, आधी त्या ठिकाणी कृषी महाविद्यालय मंजूर केल्याने शेतकऱ्यांच्या आशा पल्लवीत होणे, परत आता हे कृषी महाविद्यालय रद्द केल्याची घोषणा केल्यामुळे तेथील शेतकऱ्यांत पसरलेले चिंतेचे वातावरण, शेतकरी आत्महत्याग्रस्त यवतमाळ जिल्ह्यासाठी कृषी महाविद्यालय निर्माण होणे महत्वाचे असून या महाविद्यालयाचा फायदा तेथील शेतकऱ्यांना होणार असून शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या रोखण्यास मदत होणार असल्यामुळे हे कृषी महाविद्यालय तेथेच ठेवण्याबाबत शेतकऱ्यांकडून होत असलेली मागणी, हे कृषी महाविद्यालय यवतमाळ येथेच ठेवण्याबाबत तेथील लोकप्रतिनिधी व सामाजिक संघटनांनी मा. मुख्यमंत्र्यांकडे मागणी करणे तसेच तेथील सुशिक्षित तरुणांकडून याबाबत यवतमाळ येथे शासनाविरुद्ध लढा उभारण्याची घोषणा करण्यात येणे, आधी मंजूर केल्याप्रमाणे कृषी महाविद्यालय यवतमाळ येथेच ठेवण्याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना."

(१२) डॉ. सुधीर तांबे, सर्वश्री अशोक ऊर्फ भाई जगताप, शरद रणपिसे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"ता. जि. अहमदनगर येथील बाबुर्डी घुमट तसेच नाशिक येथील प्रस्तावित सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाचे उपकेंद्र भूमिपूजन होऊनही साडेतीन वर्षे रखडलेले असणे, प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे येथील उपकेंद्राना प्रशासकीय मान्यता मिळत नसल्याने ही स्थिती निर्माण झाली असणे, हे दोन्ही उपकेंद्र व्हावे यासाठी जिल्ह्यात विद्यार्थी संघटना आंदोलने करीत असणे, शासनाशी संवाद करत असणे, परंतू शासन-प्रशासन दखल न घेणे, त्यामुळे येथील विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होत असतानाही त्याकडे शासन करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी येथील विद्यार्थ्यांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना, त्यामुळे शासनाने या उपकेंद्राना तातडीने मान्यता देऊन रखडलेले काम मार्गी लावण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१३) सर्वश्री जगन्नाथ शिंदे, धनंजय मुंडे, हेमंत टकले, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे अन्न व औषध प्रशासन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"ई-फार्मसी म्हणजेच ऑनलाईन औषधविक्रीला अजूनही देशामध्ये कायदेशीर मान्यता नसतानाही, देशांमध्ये नेटमेड, मेडलाईफ यांसारख्या संकेतस्थळांनी प्रिस्क्रिप्शन अपलोड करून औषधविक्री सुरु केल्याचे प्रकार अलीकडेच उघडकीस येणे, मेडिकल कौन्सिल ऑफ इंडियाच्या कायदानुसार कोणत्याही डॉक्टर तपासणीशिवाय प्रिस्क्रिप्शन लिहून देणे हा गुन्हा असतानाही कोणत्याही डॉक्टरकडून अवैध औषध चिठ्ठी तयार करण्याच्या सदरहू ई-फार्मसी संकेतस्थळांनी सुरु केलेल्या प्रकारामुळे बंदी असलेली औषधे आणि निराशारोधक औषधांचा गैरवापर होत असल्याची परिस्थिती, परिणामतः राज्यातील रुग्णांवर यांचा नाहक विपरीत परिणाम होणार असल्याने या विक्रीस विनाविलंब व परिणामकारकरीत्या आळा घालण्याची तसेच सदरहू संकेतस्थळांवरील कंपन्यांवर ठोस कारवाई करण्याची आवश्यकता, याप्रकरणी शासनाने तातडीने संबंधित दोषींवर कठोर कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१४) **सर्वश्री अनिकेत तटकरे, धनंजय मुंडे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

"मौजे अंजरूण, ता.खालापूर, जि.रायगड या हद्दीतील गट क्र.५३, ६६ व ६८ या मिळकती शेतकऱ्यांच्या मालकीच्या असणे, यामध्ये शेतकरी उदर निर्वाहासाठी दरवर्षी भात व इतर भाजीपाला पीके घेत असणे, या मिळकतीमधून राज्य महामार्ग क्र.३५ (५४८/८ अ) गेलेला असणे, हा महामार्ग एम.एस.आर.डी.सी. ला वर्ग केलेला असणे, या मिळकतीमधून हाळखुर्द ते कर्जत दरम्यान गेलेल्या महामार्गाने अनेक शेतकऱ्यांचे नुकसान झालेले असणे, महामार्ग गेलेले क्षेत्र सोडून इतर क्षेत्रही लागवडी लायक राहिलेले नसणे, शेतकऱ्यांना सध्या उदर निर्वाहासाठी कोणतेही साधन नसणे, या विषयी अद्याप कोणताही मोबदला शासनार्फत शेतकऱ्यांना मिळालेला नसणे, राज्य महामार्ग क्र.३५ (एम.एस.आर.डी.सी. चा महामार्ग ५४८/अ) चे कामकाज पूर्ण होऊन चार वर्षांपेक्षा जास्त कालावधी होऊन सुध्दा या क्षेत्राचा मोबदला न मिळाल्याने या शेतकऱ्यांनी मोबदल मिळणेविषयी महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ व मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांच्याकडे वारंवार निवेदने देऊनही अद्यापपर्यंत त्याबाबत कोणतीच कार्यवाही झालेली नसणे, सदर रस्त्याचे उन्नतीकरणाचे (2 lane with paved shoulder) बांधकाम EPC तत्वावर एम.एस.आर.डी.सी. मुंबई यांच्यामार्फत घेण्यात आलेले असणे, या प्रकरणी बाधित शेतकऱ्यांना अनुदान मिळालेले नसल्याने त्यांचेमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, शासनाने त्वरीत अनुदान मिळण्याविषयी करावयाची तातडीची कार्यवाही व

शासनाची भूमिका."

(१५) श्री. प्रसाद लाड, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील कोणत्याही रस्त्यावर कोणालाही अपघात झाल्यास बाळासाहेब ठाकरे अपघात विमा योजनेतर्गत ७२ तास मोफत औषधोपचार किंवा ३० हजार रूपये देण्याची घोषणा मा.आरोग्य मंत्री यांनी सन २०१५ च्या अखेरीस करण्यात येणे, यानंतर या योजनेला मंत्रीमंडळाची मान्यता घेण्यात आलेली असतानाही आजमितीस त्याची अंमलबजावणी न होणे, सदरहू योजनेसाठी आरोग्य विभागाने सादर केलेल्या प्रस्तावास आजमितीस मंजूरी न मिळणे, या योजनेसाठी आरोग्य विभागाने सातत्याने पाठपुरावा करून मंजूरी न मिळाल्यामुळे राज्यातील अपघातामध्ये गंभीर जखमी होणाऱ्या शकडो रूग्णांना वेळेवर मदत न मिळाल्यामुळे नाहक अपघातग्रस्त रूग्णांच्या जिवीतास धोका निर्माण होणे, रस्त्यावरील अपघाताची दिवसेंदिवस वाढत असलेली संख्या विचारात घेऊन शासनाने सदरहू योजना विनाविलंब लागू करण्याची आवश्यकता, याप्रकरणी शासनाने केलेली कार्यवाही व प्रतिक्रिया."

(१६) सर्वश्री धनंजय मुंडे, अनिकेत तटकरे, सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, हेमंत टकले, ख्वाजा बेग, जगन्नाथ शिंदे, अब्दुल्लाह खान दुराणी, किरण पावसकर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे सहकार मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"समर्थ नगर लोखंडवाला कॉम्प्लेक्स को.ऑप. हौसिंग रेसिडन्ट्स असोसिएशन, सेलिब्रेशन स्पोर्ट्स क्लब, लोखंडवाला कॉम्प्लेक्स, अंधेरी (पश्चिम) या संस्थेमध्ये सन २०१३ ते २०१८ या कालावधीत सुमारे २० कोटी खर्च कोणत्याही निविदा न मागवता करण्यात आलेला असणे, उपनिबंधक सहकारी संस्था यांनी कलम ८३ (१) प्रमाणे चौकशी केलेली असणे, त्याचप्रमाणे कांदळवनाची कत्तल केल्याप्रकरणी संस्थेच्या सचिवांविरुद्ध एफ.आय.आर. दाखल झालेला असणे, परंतु चौकशी अधिकाऱ्यास हाताशी धरून अहवाल संस्थेच्या बाजूने लिहून घेणे, संस्थेकडून ९.५०० चौ.मी. प्लॉट करीता रूपये २ कोटी ४२ लाख स्टॅम्प ड्युटी भरण्यात येणे, परंतु सदर कागदपत्रांची निबंधक कार्यालयात नोंदणी न केल्यामुळे संस्थेचे सुमारे ८० कोटींचे नुकसान झालेले असणे, संस्थेची मोकळी जागा ताब्यात घेवून पदाधिकाऱ्यांकडून त्याचा व्यावसायिक कारणासाठी वापर करण्यात येणे, संस्थेचा संपूर्ण अभिलेख तपासून कमिटी बरखास्त करण्याबाबत व संस्थेवर प्रशासक नेमण्याबाबत होत असलेली मागणी, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व

उपाययोजना."

(१७) डॉ.(श्रीमती) नीलम गोन्हे, श्री.धनंजय मुंडे, अॅड. अनिल परब, सर्वश्री रविंद्र फाटक, विलास पोतनीस, विप्लव बाजोरिया, गोपीकिसन बाजोरिया, शरद रणपिसे, अमरनाथ राजूरकर, रामहरी रुपनवर, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, डॉ. वजाहत मिर्झा, सर्वश्री अशोक ऊर्फ भाई जगताप, सुभाष झांबड, जगन्नाथ शिंदे, हेमंत टकले, किरण पावसकर, अनिकेत तटकरे, सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, ख्वाजा बेग, अब्दुल्लाह खान दुराणी, आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री प्रकाश गजभिये, रामराव वडकुते, अरुणकाका जगताप, अनिल भोसले, आर्कि. अनंत गाडगीळ, सर्वश्री. आनंदराव पाटील, हरिसिंग राठोड, जनार्दन चांदूरकर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"पुणे शहरातील जुना बाजार परिसरातील शाहिर अमर शेख चौकामधील मोठे होर्डिंग कोसळून दिनांक ५ ऑक्टोबर, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास ४ नागरिकांचा मृत्यू होणे तसेच ११ जण गंभीररित्या जखमी होणे, सदरहू होर्डिंग रेल्वेच्या हद्दीत असून जाहिरातदारांनी त्यांना परवानगी दिलेल्या आकारमानाच्या तुलनेत मोठ्या आकाराचे जाहिरात फलक लावल्याचे महानगरपालिका प्रशासनाच्या निदर्शनास आल्यानंतर देखील कारवाई करण्यास पाच वर्षांचा कालावधी व ४ नागरिकांचा जीव गेल्यावरही कोणतीच कारवाई करण्यात न येणे, ज्या होर्डिंगचा सांगाडा कोसळून अपघात झाला त्याचा आकार ४० *४० फूट असून तो सांगाडा काढण्यासाठी सुरक्षेचे नियम न पाळताच व वाहतूक न थांबविता सांगाडा काढण्याचे काम केल्यामुळे अपघात झाल्याचे निष्पन्न होणे, तथापि, जाहिरात फलक काढण्यापूर्वी स्थानिक वाहतूक पोलीस विभागाची परवानगी घेणे, आवश्यक सुरक्षात्मक उपाययोजना करून जाहिरात फलक काढण्याचे काम करणे, होर्डिंगचे स्ट्रक्चरल ऑडिट करून घेणे केलेले नसणे, मृत्युमुखी पडलेल्या नागरिकांच्या नातेवाईकांना मुख्यमंत्री सहायता निधीतून प्रत्येकी २ लाख रुपये तर जखमी नागरिकांना प्रत्येकी १ लाख रुपयांची तुटपुंजी मदत घोषित केली जाणे, रेल्वेकडून मृत्यू पावलेल्या नातेवाईकांना ५ लाख व जखमींना ५० हजार ते एक लाख पर्यंतची मदत जाहीर केली असली तरी ती अद्याप मिळालेली नसणे, पुणे शहरात अद्यापही ११४ अनधिकृत होर्डिंग असून पिंपरी चिंचवड मध्ये ३२५ अनधिकृत होर्डिंग सध्या अस्तित्वात असणे, मुंबईतही मोठ्या प्रमाणात असलेले जाहिरात फलक, त्यापैकी विविध प्राधिकरणांच्या हद्दीत तब्बल १३०० होर्डिंग अनधिकृतपणे उभे असल्याचे आकडेवारीवरून स्पष्ट

झालेले असणे, अशा प्रकारचे जाहिरात फलक कोसळल्यास मोठ्या प्रमाणात जीवितहानी होण्याचा असलेला धोका, त्याकडे महानगरपालिकेचे होत असलेले दुर्लक्ष, तसेच राज्यातील इतर मोठ्या शहरातही अनधिकृतपणे जाहिरात फलक लावण्यात आलेले असणे, मात्र त्याकडेही महापालिकांचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष राज्यातील अनधिकृत बॅनर्स, होर्डिंग, पोस्टर इत्यादींचा वाद अनेकवेळा न्यायालयात पोहोचलेला असणे, होर्डिंगचा विषय मुंबई उच्च न्यायालयाच्या चार ते पाच न्यायमूर्तीसमोर गेल्या अनेक वर्षांपासून चालू असणे, याबाबत संतप्त प्रतिक्रिया व्यक्त करून मा.उच्च न्यायालयाने आदेश दिल्यानंतर ३५० पालिकांपैकी फक्त ३५ ते ४० पालिकांनी कारवाईचा अहवाल न्यायालयास सादर केलेला असणे, मा. न्यायालयाच्या आदेशानंतर पुणे पालिकेने ३० पादचारी पूल उभारण्यासाठी होर्डिंगद्वारे जाहिरातीचे हक्क देऊन ते पूल खाजगीकरणातून निर्मितीचा आणलेला प्रस्ताव, या प्रस्तावाचा फेरविचार करण्याची असलेली आवश्यकता, त्याचबरोबर मुंबई शहर व उपनगरासह रेल्वेच्या हद्दीत १ हजार १०० असलेले होर्डिंग, हे होर्डिंग कधीही कोसळून दुर्घटना होण्याची निर्माण झालेली शक्यता, त्यावरून याबाबतची महापालिकांची दिसून येणारी उदासिनता, अशा अनधिकृत होर्डिंगमुळे यापुढेही अनेक अपघात होण्याची शक्यता असल्याने अशा प्रकारच्या अनधिकृत किंवा अधिकृत होर्डिंग उतरविताना दक्षता घेण्याची आवश्यकता, नियम मोडणाऱ्या अधिकाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्याची तसेच मृत्यूमुखी पडलेल्या व्यक्तींच्या नातेवाईकांना भरपाई देण्याबाबत तसेच जबर जखमी झालेल्या व्यक्तींना आर्थिक मदत देण्याची होत असलेली मागणी तसेच संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांवर, ठेकेदारांवर व रेल्वे प्रशासनावर सदोष मनुष्यवधाचा गुन्हा दाखल करून कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.

(१८) **प्रा. जोगेन्द्र कवाडे, वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मौजे मुलुंड येथील सर्व्हे क्र. ४७५, ४७५ हिस्सा क्र. १ ते ११, मौजे नाहूर येथील सर्व्हे क्र. ५४३, ५४६, ५४६ हिस्सा क्र. १ ते २ व मौजे मागाठाणे (बोरीवली) येथील सर्व्हे क्र. १०७/ई या जमिनीवर खाजगी विकासकाने राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाच्या परवानगीशिवाय निवासी व वाणिज्यिक इमारतींचे बांधकाम सुरु करणे, सदरहू तिन्ही प्रकल्पातील निवासी व वाणिज्यिक बांधकामाचे क्षेत्रफळ सुमारे २०,००० चौ.मी. पेक्षा अधिक असल्याने शासकीय नियमानुसार राष्ट्रीय उद्यानाच्या १० कि.मी. क्षेत्राचे आत येणाऱ्या कोणत्याही बांधकाम प्रकल्पास संबंधित विकासकाने पर्यावरण संरक्षण

कायदा, १९८६ नुसार प्रकल्पाचे काम सुरु करण्यापूर्वी राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाची परवानगी घेणे आवश्यक असतांनाही विकासकाने प्रकल्पास परवानगी न घेता अनधिकृतपणे शासकीय नियमांचे उल्लंघन करून प्रकल्पाचे बांधकाम सुरु केल्याचे निदर्शनास येणे, विकासकांनी पर्यावरण संरक्षण कायदा, १९८६ चा भंग करून सुरु असलेल्या निवासी व वाणिज्यिक इमारतींची बांधकामे तातडीने थांबविण्याबाबतची मागणी संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान, बोरीवली या कार्यालयांकडून उप प्रमुख अभियंता, इमारत प्रस्ताव, पूर्व उपनगरे, विक्रोळी पश्चिम यांच्याकडे केलेली असणे, मौजे मुलुंड, नाहूर व मागाठाणे येथील प्रकल्पांना राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाची परवानगी न घेता प्रकल्पाचे बांधकाम सुरु करणाऱ्या विकासकांवर नियमानुसार कार्यवाही करण्याबाबतची शिफारस संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान, बोरीवली यांनी मा. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांच्याकडे केलेली असणे, त्यानुसार मा. आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांनी पत्रान्वये सचिव, नगरविकास विभाग यांना विकासकांनी वन्यजीव कायद्याचे उल्लंघन केल्याने तातडीने प्रकल्पावर कारवाई करण्याची मागणी करूनही अद्यापही कोणतीही कार्यवाही न होणे, मौजे मुलुंड, नाहूर व मागाठाणे येथील निवासी प्रकल्प हे संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानापासून ४०० मीटर परिसराच्या आत सुरु असणे, तसेच शासकिय नियमानुसार अशा प्रकारचे बांधकाम करावयाचे असल्यास राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाची परवानगी व प्रकल्प मुल्याच्या २% अधिमूल्य रक्कम शासनाकडे भरणे आवश्यक असणे, परंतू सद्यस्थितीत विकासकाकडून सुरु असलेल्या निवासी प्रकल्पाचे मूल्य ठरविण्याबाबत कोणतीही प्रभावी यंत्रणा शासनाकडे नसल्याने विकासक यांच्या खाजगी सनदी लेखापाल यांनी ठरवून दिलेल्या मुल्यावर प्रकल्प मूल्य ठरवित असल्याने विकासकांस जसे अपेक्षित आहे त्याप्रमाणेच प्रकल्प मूल्य ठरवून शासनाच्या करोडो रुपयांच्या महसूलाचे आर्थिक नुकसान होत असल्याचे निदर्शनास येणे, अशा प्रकारे शासनाच्या महसूलांच्या आर्थिक नुकसानीस जबाबदार असणाऱ्या संबंधित विकासकाकडील बांधकाम परवाने रद्द करून सुरु असलेले सर्व निवासी व वाणिज्यिक प्रकल्प तातडीने थांबविण्याबाबतची मागणी लोकप्रतिनिधी यांनी माहे नोव्हेंबर, २०१८ मध्ये वा त्या दरम्यान केलेली असणे, यासंदर्भात शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(१९) श्री. विनायक मेटे, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"मुंबई येथील वसोवा मतदार संघातील अंधेरी (पश्चिम) भागातील बंचबेरी सोसायटी येथे सन २०११ पासून अनधिकृत बांधकाम जागेवर रुम नं.४०४/ ८०५

महापालिकेच्या आराखडयामध्ये अस्तित्वात नसताना व सदरहू जागेवर एम.पी.डी.ए. लावल्यानंतरही महापालिकेने स्थगिती देणे, ४ थ्या मजल्यावरील टेरेसवर संपूर्णपणे अनधिकृत बांधकाम सुरु करणे, तसेच ७व्या मजल्यावरील पाण्याच्या टाकीखाली अनधिकृत बांधकाम केलेले असणे, इमारती शेजारील सोसायटीमध्ये जी मोकळी जागा तेथे अनधिकृतरित्या दुकाने चालू करणे, तळमजल्यावरील गॅरेज मधील मोकळ्या जागेमध्ये गॅस सिलेंडर ठेवून खाण्याचे पदार्थ अनधिकृतपणे बनवले जात असल्यामुळे तेथे आग लागण्याचा धोका निर्माण होणे, या सर्व बाबतीत येथील सहायक आयुक्त व बिल्डींग व कारखाने पद निर्देशीत अधिकारी यांनी अनधिकृत बांधकाम करणाऱ्या सोबत आर्थिक संगनमताने सोसायटीचे प्रचंड नुकसान करणे, महापालिकेने त्यावर एम.आर.टी.पी. अंतर्गत एफ.आय.आर. घेतल्यानंतरही एम.पी.डी.ए. लावणे, रुम. ४०४/८०५ महापालिकेच्या आराखडयामध्ये अस्तित्वात नसणे, महापालिकेच्या अधिकाऱ्यांनी त्यांची बाजू न्यायालयात व्यवस्थित न मांडल्यामुळे सदरील प्रकरणाला न्यायालयाने स्थगिती देणे, याबाबत शासनाने संबंधित सहाय्यक आयुक्त व बिल्डींग व कारखाने पदनिर्देशित अधिकारी यांच्यावर बडतर्फीची व फौजदारी स्वरूपाची करावयाची कार्यवाही, सोसायटीमधील रहिवाशांचा महापालिका व शासनाबद्दल पसरलेला तीव्र असंतोष व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२०) श्री. सुरेश धस, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"सोलापूर जिल्ह्याच्या प्रादेशिक योजनेमध्ये शासनाने फेरबदल मंजूर केलेला असून सदर फेरबदल करताना (१) ५००० पेक्षा कमी लोकसंख्या असलेली गावे आणि (२) ५००० पेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेली गावे, अशी गावांची दोन वर्गवारी केलेली असणे, वरील वर्गवारीनुसार गावठाणापासून १००० मीटर पर्यंतचा विकास आणि गावठाणापासून १५०० मीटर पर्यंतचा विकास अनुक्रमे, मंजूर करण्याची तरतूद करण्यात आलेली असणे, सदर तरतूद मंजूर करताना सदर गावाचे क्षेत्रफळ, गावाची शहरी भागाची संलग्नता, गावाशी असलेल्या दळणवळण रस्त्याची वर्गवारी (म्हणजे गाव रस्ता ग्रामपंचायत रस्ता, जिल्हा परिषद रस्ता, राज्य रस्ता, राष्ट्रीय रस्ता, द्रुतगती मार्ग इ.) लोकसंख्येची वर्गवारी, गावाचा शैक्षणिक दर्जा त्या गावाच्या क्षेत्रातील लगतच्या गावांची मुख्य बाजार पेठ, पायाभूत सुविधा, मोठे उद्योग असणे इ.बाबी ज्या-ज्या गावाचे नागरीकरण व शहरीकरण होण्यास महत्वाचे आहेत यांचा विचार करण्यात आलेला नसणे, मोठ्या शहरालगत असलेले गाव व अती दुर्गम भागात असलेले गाव एकाच पातळीवर/नियमात धरता न येणे, नैसर्गिकरित्या ज्या

गावांना शहरीकरणास जबाबदार असणाऱ्या बाबी उपलब्ध असतील, त्यांचा विकास झपाट्याने होतो हा विचार करता त्याप्रमाणे तरतूद होणे आवश्यक असताना तसे झालेले नसणे, त्यामुळे गावठाण पासून वरील १ आणि २ वर्गवारीतील गावांना अनुक्रमे १००० मी. आणि १५०० मी. विकासाची तरतूद ज्यामध्ये पहिल्या १० वर्षात अनुक्रमे ५०० मी आणि १००० मी विकास व १० वर्षांनंतर उर्वरित अनुक्रमे ५०० मी आणि ५०० विकासाची करण्यात आलेली तरतूद ही गावाच्या विकासाला आणि शहरीकरणाला चालना न देणारी तरतूद असल्यामुळे या अधिसूचनेमध्ये मोक्याच्या ठिकाणी आणि विकासास चालना देणाऱ्या बाबी असणाऱ्या गावांकरिता १० वर्षांची अट काढून टाकण्यात यावी तसेच ज्या गावांना अशी मोक्याची संसाधने नसतील त्यांना सध्याची केलेली तरतूद लागू करण्याची गरज, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची उपाययोजना व कार्यवाही."

(२१) **सर्वश्री बाळाराम पाटील, जयंत पाटील, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

"नवी मुंबई, पनवेल, उरण या शहरांमध्ये शहर आणि औद्योगिक विकास महामंडळ (सिडको) प्राधिकरणाच्या माध्यमातून विकास कामे सुरू असणे, सिडको प्राधिकरणाच्या माध्यमातून राबविण्यात येत असलेल्या विकास कामांमध्ये अडचणी निर्माण होत असल्यामुळे ती अर्धवट अवस्थेत असणे, नवी मुंबई, पनवेल, उरण या शहरांचा विकास होत असताना सिडकोने सन १९७० मध्ये ९५ हून अधिक गावातील शेतकऱ्यांची हजारो एकर जमीन नाममात्र दराने संपादित करणे, प्रकल्पासाठी जमीन देणा-या शेतकऱ्यांना त्यांच्या घरासाठी, विकासासाठी साडेबारा टक्के जमीन देण्याबाबत राज्य सरकारने सन १९९४ मध्ये निर्णय घेणे, परंतु आजतागायत योग्यपणे त्याची अंमलबजावणी न होणे, गावठाणाची तसेच इतर जमीन संपादित करताना भूमिपूत्रांनी येथील जमीन सिडकोला देणे, सन १९७० सालापासून या शेतकऱ्यांवरती अन्याय होणे, या प्रकल्पग्रस्तांनी जी गरजेपोटी घरे बांधली आहेत ती आज कुटुंब वाढले असून त्यांची घरे त्यांना अपूरी पडत असल्याने त्यांची राहण्याचीही सोय नसणे, गावाच्या भोवताली त्यांनी जी घरे बांधली आहेत ती नियमित करण्याची प्रकल्पग्रस्तांकडून शासनाकडे सातत्याने मागणी होत असणे, याबाबत राज्य शासनाने दिनांक २२ जानेवारी, २०१० रोजी प्रकल्पग्रस्तांची घरे नियमित करण्यासाठी निर्णय घेणे, परंतु या निर्णयाची अद्याप अंमलबजावणी झाली नसणे, प्रकल्पग्रस्तांच्या गरजेपोटी बांधलेली घरे ही सिडकोने अनधिकृत बांधकाम म्हणून घोषित करून अनधिकृत बांधकाम पाडून टाकण्याची कार्यवाही सुरू करण्यात येणे, प्रकल्पग्रस्तांच्या घरांसाठी शासनाद्वारे २०० मीटरची जी अट घालण्यात आलेली

आहे ती शीथिल करून प्रकल्पग्रस्तांनी गरजेपोटी घरे बांधली आहेत ती सर्व घरे नियमित करण्याबाबत शासनाने केलेली उपाययोजना व करावयाची कार्यवाही. ”

(२२) श्री. प्रकाश गजभिये वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **मुख्यमंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"नागपूरात १६ वर्षापूर्वी मिहान प्रकल्प सुरू करण्यात आला याची मार्केटिंग देश विदेशात करण्यात आली. याप्रकल्पामुळे राज्यातील बेरोजगारीचा मोठा प्रश्न सुटणार असल्याने सर्वांचे लक्ष याकडे लागले होते. मिहानमध्ये इन्फोसिस, टीसीएम, सत्यम, बोईंग, हाल, शापुरजी, पालनजी, विप्रो, डीएलएफ, अंबुजा, रीयल्टी, ताजसेट इंडस्ट्रीज, मॅक्सस्पेस अशा कंपन्यांनी आपल्या गरजेनुसार जमीनी घेणे, पण १० वर्षापर्यंत त्यांनी जमीनीचा कोणताही उपयोग न करणे, फक्त १५ कंपन्यांनी काम सुरू करणे, इंटरनॅशनल कालबरेटिव्ह एअरोस्पेस डेव्हलपमेंटच्या माध्यमातून नॅनोसॅटेलाईट निर्मिती मिहानमध्ये सुरू करण्यास उत्सुक होणे, त्यासाठी कंपनीने एमआयडीसी शी सामंजस्य करार करणे, ५० एकर जागेवर ३०० कोटी रूपयांची गुंतवणूकीची त्यांची योजना असणे, मात्र आता हा प्रकल्प बारगळला जाणे, करारानंतर कंपनी व अधिकाऱ्यांशी कुठलाही ताळमेळ न झाल्याने जवळपास ५०० जणांचा रोजगार पूर्णपणे बारगळणे, सनटेक रिऑलिटी कंपनीने मिहानमध्ये १०८ एकरसाठी एमआयडीसी शी करार करणे, १५०० कोटी रूपयांची गुंतवणूकही कंपनी करणार असणे, पण १०८ एकर जागा घेण्यासाठी हप्त्याची सोय, एमआयडीसी नियमांमध्ये टप्पाटप्प्याने जागा देण्याची कुठलीही तरतुद नसल्यानेही गुंतवणूक जवळपास बारगळली असणे, यामुळे २००० रोजगार थंड बस्त्यात जाणे, मिहानमध्ये अमेरिका, ब्रिटेन, आस्ट्रेलिया, सिंगापूर, चीन, इंडोनेशिया, बेलाकस, डेन्मार्कचे काऊंसील जनरल यांनी भेटी दिलेल्या असणे, अनेक देशातील शिष्टमंडळांनीही भेटी दिलेल्या असणे, पण मिहानमध्ये गुंतवणूकी संदर्भात कोणीही सकारात्मक भूमिका स्पष्ट केलेली नसणे त्यामुळे मिहान प्रकल्प रसातळाला जाणे आणि बेरोजगारंची क्रूर चेष्टा करण्यात येणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२३) सर्वश्री आनंद ठाकूर, हेमंत टकले, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्री. किरण पावसकर, वि.प.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **महसूल मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"महाराष्ट्र शासनाद्वारे दिनांक ५ जानेवारी, २०१७ रोजी महाराष्ट्र जमीन महसुल अधिनियम, १९६६ मधील कलम ४२ (ब) व ४२ (क) मध्ये सुधारणा करण्यात येणे, त्यानुसार ४२ (ब) अंतर्गत ज्या ठिकाणी अंतीम विकास आराखडा प्रसिध्द झाला

असेल त्याठिकाणी नमुद केलेल्या जमीनींचा वापर करण्यासाठी बिगर शेतीची परवानगी घेण्याची आवश्यकता नसणे, तसेच ४२ (क) मध्ये प्रादेशिक विकास योजना मंजूर किंवा प्रारूप प्रसिध्द झाली असेल, अश्या ठिकाणीसुध्दा अकृषीक परवानगीची आवश्यकता असणार नाही, असे असताना पालघर जिल्हयात सदर सुधारणांचा लाभ देत येत नाही किंवा देण्यास विलंब होत असल्यामुळे स्थानिक नागरिकांनामध्ये शासनाबद्दल निर्माण झालेली तीव्र चीड व संतापाची भावना, महाराष्ट्र शासनाने दिनांक ५ जानेवारी, २०१७ रोजीच्या महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ मधील कलम ४२ (ब) व ४२ (क) मध्ये सुधारणांचा लाभ मिळण्यासाठी शासनाने तातडीने केलेली कार्यवाही व करावयाची उपाययोजना”

(२४) **अॅड. अनिल परब वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **महसूल मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"मौजे भाईदर, ता व जि.ठाणे येथील सर्व्हे क्र. ३६ हिस्सा क्र. १ क्षेत्र २.८३.३० या भगवान यशवंत पाटील या शेतकऱ्याच्या मालकीच्या शेतजमीनीबाबत मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशाचे गैरअर्थ काढून परस्पर नरेंद्र गुप्ता विकासकाचे नाव सात/बारा सदरी नोंद घेतल्याची धक्कादायक बाब माहे ऑगस्ट, २०१८ मध्ये उघडकीस येणे, कुळकायद्याने मालक झालेले श्री.भगवान यशवंत पाटील यांची व त्यांच्या वारसांची कोणतीही परवानगी न घेता तसेच मृत व्यक्तीना जिवंत दाखवून खरेदी-विक्रीचे खोटे दस्तावेज तयार करुन सदरहू मिळकत बनावट कागदपत्रांच्या आधारे त्रयस्थ व्यक्तीना मध्यस्थी ठेवून विकत घेण्याची फसवणूक केल्याबाबत सदरहू विकासकावर मिरा-भाईदर पोलिस ठाण्यात गुन्हा दाखल होणे, ज्या खोटया दस्तावेजाद्वारे खरेदी-विक्री नोंदणीकृत करण्यात आली त्यावर असलेले अंगठयाचे ठसे मा.मुख्य शासकिय दस्तावेज परिक्षक, गुन्हे अन्वेशन विभाग, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचेकडील तपासणीअंती “Not Identical” म्हणजेच बनावट असल्याचे उघड होणे, शेतकऱ्यांच्या कोणत्याही बँकेतील खात्यामध्ये व्यवहाराची कोणतीही रक्कम न आल्याचे स्पष्ट झाल्याने सदरहू मिळकत शेतकऱ्यांकडून रितसर व्यवहार करुन घेतल्याचे सिध्द करण्यास विकासकास आलेले अपयश, मा.उच्च न्यायालयाने कोणतेही विशिष्ट आदेश नसतांना तहसिलदार, ठाणे यांनी फेरफार नोंदणीकरिता केलेली अतिघाई, त्यातच संबंधित तलाठी यांनी स्वतः उप विभागीय अधिकारी यांना मा.उच्च न्यायालयाचा अवमान झाल्याबाबत दिलेला लेखी खुलासा, तरीही अदयापर्यंत शेतकऱ्यांस न्याय मिळण्यास वंचित रहावे लागणे, याप्रकरणी मोठया प्रमाणात आर्थिक संगनमत झाल्याचा होत असलेला संशय, तसेच विकासकावर गुन्हा नोंदवूनही अद्यापर्यंत योग्य तो तपास करण्यास पोलिस प्रशासनास आलेले

अपयश, त्यामुळे या संपूर्ण प्रकरणाची सीआयडी अथवा न्यायालयीन चौकशी होण्याकरिता होत असलेली मागणी, यावर शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२५) **सर्वश्री हेमंत टकले**, धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, रामहरी रुपनवर, अॅड. हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री अनिकेत तटकरे, सतिश चव्हाण, विक्रम काळे, ख्वाजा बेग, जगन्नाथ शिंदे, अब्दुल्लाह खान दुर्गाणी, किरण पावसकर, डॉ.(श्रीमती) मनिषा कायंदे, अॅड. अनिल परब, सर्वश्री चंद्रकांत रघुवंशी, आनंद ठाकूर, अॅड. राहुल नार्वेकर, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री प्रकाश गजभिये, रामराव वडकुते, अरुणकाका जगताप, अनिल भोसले, **वि.प.स.** पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे **वने मंत्र्यांचे** लक्ष वेधतील :-

"यवतमाळच्या पांढरकवडा भागात कोणताही पुरावा नसताना 'नरभक्षक' ठरवून टी-१ अवनी वाघिणीने शोधपथकावर हल्ला केल्याचा बनाव करून क्रूर शिकारी अजगर अली यांचेद्वारे टी-१ अवनीला दिनांक २ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी गोळ्या घालून ठार करण्यात येणे, टी-१ वाघिणीला पकडण्यासाठी गेल्या ४७ दिवसांपासून वनविभागाचे प्रयत्न सुरू असणे, वाघिणीचा शोध घेणाऱ्या पथकावर चालून आल्याने तिला गोळी झाडून ठार करण्यात आले असा बनाव करण्यात येणे, यावर अनेक स्तरांतून संताप व्यक्त होत असणे, प्राणीमित्र, केंद्रीय मंत्री आणि अनेक राजकीय पक्षांनी अवनी वाघिणीला ठार करण्यावर नाराजी व्यक्त करणे, उद्योजक अनिल अंबानी यांचा यवतमाळमधील प्रस्तावित प्रकल्प वाचविण्यासाठी या वाघिणीला ठार करण्यात आल्याचा गंभीर आरोप होत असणे, वन्य कायद्यानुसार एखादा वन्य प्राणी हिंसक झाला तर त्याला बेशुद्ध करून पकडणं असा नियम असणे. अवनीच्या बाबतीत मात्र सगळे नियम धाब्यावर बसवण्यात आलेले असणे, राज्याच्या वन खात्याकडून अवनी वाघिणीला ठार केल्यानंतर राज्यासह देशभरात शासनावर टीका केली जाणे, त्यामुळे अखेर या प्रकरणी चौकशी करण्याचा निर्णय वन मंत्रालयाकडून घेण्यात आला असणे, त्यासाठी स्वतंत्र समिती स्थापन करण्याची घोषणाही करण्यात येणे, T1 वाघिणीच्या मृत्यू प्रकरणाच्या सखोल चौकशीसाठी वनमंत्री यांनी आदेश दिलेले असणे, गेल्या वर्षभरात १७ बिबट्यांचाही मृत्यू झाला असणे, ही आकडेवारी पाहता या क्षेत्रात शिकार करणारे माफिया सक्रीय झाल्याचे दिसून येणे, त्यामुळे वनमंत्री यांच्या भूमिकेवरही प्रश्नचिन्ह उपस्थित होत असणे, राष्ट्रीय व्याघ्र संवर्धन प्राधिकरणाने केलेल्या सूचनांची अंमलबजावणी केली न जाणे, नाही, मध्य प्रदेश आणि महाराष्ट्रात सर्वाधिक शिकारी सक्रीय असल्याचे अहवाल समोर येणे, राष्ट्रीय व्याघ्र प्रकल्पात आंतरराष्ट्रीय शिकारी माफिया सक्रीय असल्याचे

दिसून येणे, अवनी वाघिणीला ठार केल्याप्रकरणी राज्यातील जनतेमध्ये तीव्र असंतोष व संतापाची निर्माण झालेली भावना, राज्यशासनाने अवनी वाघिणीला ठार केल्याप्रकरणी केलेल्या कार्यवाहीबाबत आपली भूमिका स्पष्ट करण्याची आवश्यकता, याबाबत राज्यशासनाची प्रतिक्रिया."

(दुपारी ०१-०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे -

(क) तारांकित प्रश्न.

(ख) तारांकित प्रश्नाची अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

ग्रामविकास मंत्री : "ठाणे जिल्ह्यातील अनुसूचित जमातीसाठी असलेले २२ टक्के आरक्षण ७ टक्के करण्याबाबत" या विषयावरील श्री.रामनाथ मोते, माजी वि.प.स. यांचा तारांकित प्रश्न क्रमांक ८०७३ ला दिनांक २२ जुलै, २०१५ रोजी अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवतील.

दोन : कागदपत्रे सभागृहासमोर ठेवणे —

(१) मुख्यमंत्री

(क) महाराष्ट्र लोक आयुक्त आणि उप लोक आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांचे मा.राज्यपाल महोदयांना सादर केलेले सन २०११ चा १, सन २०१३ चा १, सन २०१४ चे १०, सन २०१५ चे ४ आणि सन २०१६ चे २ असे एकूण १८ विशेष अहवाल त्यावरील शासनाच्या स्पष्टीकरणात्मक जापनासह" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) "महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर फंड ट्रस्टी कंपनी लिमिटेड यांचा सन २०१४-२०१५ व सन २०१५-२०१६ या वर्षांचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ग) "महाराष्ट्र अर्बन इन्फ्रास्ट्रक्चर डेव्हलपमेंट कंपनी लिमिटेड यांचा सन २०१४-२०१५ व सन २०१५-२०१६ या वर्षांचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(घ) "राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोग यांचा सन २०१५-२०१६ व सन २०१६-२०१७ या

वर्षाचा अहवाल आणि आयोगाच्या वार्षिक लेख्यांवरील महालेखापरीक्षकांचा लेखा परिक्षण अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ड) "पुणे येथे आंतरराष्ट्रीय विमानतळ उभारण्याबाबत" या विषयावरील अॅड. शरद रणपिसे व इतर वि.प.स. यांनी उपस्थित केलेल्या नियम १०१ अन्वये लक्षवेधी सूचना क्रमांक २३ बाबत दिनांक ९ मार्च, २०१७ रोजी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) वित्त मंत्री

: (क) "महाराष्ट्र राजकोषीय उत्तरदायित्व व अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन अधिनियम, २००५ च्या कलम ६(१) नुसार सन २०१८-२०१९ च्या अर्थसंकल्पाच्या संदर्भात जमा व खर्चाच्या अर्धवार्षिक आढाव्याचे निष्कर्ष दर्शविणारे विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) "सन २००१-२००२ च्या आठव्या अहवालातील परिच्छेद १.२८ नुसार मंत्रालयीन सर्व विभागांनी केलेल्या सन २०१७-२०१८ या आर्थिक वर्षातील पुनर्विनियोजनाबाबतचे माहिती पुस्तक" सभागृहासमोर ठेवतील.

(३) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री

: (क) "संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा चौतीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) "गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(४) गृहनिर्माण मंत्री

: "मुंबई उपनगर जिल्ह्यातील मागाठाणे बोरीवली पूर्व येथील झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेबाबत" या विषयावरील श्री.प्रविण दरेकर व इतर वि.प.स. यांनी उपस्थित केलेल्या नियम १०१ अन्वये लक्षवेधी सूचना १५५० बाबत दिनांक ६ एप्रिल, २०१७ रोजी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहासमोर

- ठेवतील.
- (५) महिला व बाल विकास मंत्री : (क) "महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) "महिला आर्थिक विकास महामंडळ, यांचा सन २०१५-२०१६ व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा अनुक्रमे एकेचाळीसावा व बेचाळीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (६) जलसंपदा मंत्री : (क) "गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद यांचा सन २०१३-२०१४ या वर्षाचा वार्षिक अलग लेखापरीक्षा अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) "तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा अलग लेखा अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ग) "कोंकण पाटबंधारे विकास महामंडळ, ठाणे यांचा सन २०१५-२०१६ या कालावधीच्या लेख्यावरील भारताचे नियंत्रण व महालेखापाल यांचा अलग लेखा अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (घ) "महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ड) "तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव यांचा सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा एकोणीसावा वार्षिक वित्तीय अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (७) परिवहन मंत्री : "कोंकण रेल्वे महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (८) पर्यावरण मंत्री : "महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांचा सन २०१५-२०१६ व सन २०१६-२०१७ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (९) कामगार मंत्री : "महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार

कल्याणकारी मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१२-२०१३ व
सन २०१३-२०१४ या वर्षांचा वार्षिक अहवाल"
सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : "लोकलेखा समितीचा सत्तेचाळीसावा अहवाल सभागृहास सादर करणे."

चार : "सार्वजनिक उपक्रम समितीचा एकोणीसावा अहवाल सादर करणे."

पाच : "अनुसूचित जमाती कल्याण समितीचा सातवा अहवाल सभागृहास सादर करणे."

सहा : "इतर मागासवर्ग कल्याण समितीचा दुसरा अनुपालन अहवाल सादर करणे."

सात : विधानपरिषद विनंती अर्ज समितीचे अहवाल सादर करणे -

(१) "मौजे रोहिणखेड व कोथळी (ता.मोताळा जि.बुलडाणा) येथे प्राथमिक
आरोग्य केंद्र सुरू करण्याबाबत" या विषयावरील श्री.रामहरी रुपनवर, वि.प.स.
यांच्या विनंती अर्जावरील विधानपरिषद विनंती अर्ज समितीचा अहवाल"

(२) "बुलडाणा शहराला सदोष पाणी वितरण व्यवस्थेमुळे नियमित पाणीपुरवठा
होत नसल्याबाबत" या विषयावरील श्री.रामहरी रुपनवर, वि.प.स. यांच्या विनंती
अर्जावरील विधानपरिषद विनंती अर्ज समितीचा अहवाल"

उपरोक्त विधानपरिषद विनंती-अर्ज समितीचे दोन अहवाल मा.कार्यकारी
समिती प्रमुख तथा समिती सदस्य सभागृहात सादर करतील.

आठ : "महिला व बालकांचे हक्क आणि कल्याण समितीचा नववा व दहावा अहवाल सादर
करणे."

नऊ : लक्षवेधी सूचनेवरील निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे. (जोडपत्र पहावे.)

दहा : (क) म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने —

(१) श्री.हरिसिंग राठोड, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक
महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २३ वर मुख्यमंत्री निवेदन करतील:-

"स्व.वसंतराव नाईक जन्म शताब्दी वर्ष योजनेंतर्गत नागपूर येथे २०००
आसन क्षमतेचे भव्य सभागृह बांधकाम करण्याबाबत."

(२) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या
विषयावरील सूचना क्रमांक १८ वर आदिवासी विकास मंत्री निवेदन
करतील :-

"राज्यातील शेतकऱ्यांनी दिनांक २२ नोव्हेंबर, २०१८ रोजी आयोजित केलेल्या लोकसंघर्ष मोर्चातील मोर्चेकऱ्यांच्या मागण्या मान्य करण्याबाबत."

- (३) **श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक २० वर अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री** निवेदन करतील :-

"नवी मुंबई येथील ४१ फ, सेक्टर १, वाशी शिधावाटप कार्यालयातील सहाय्यक शिधावाटप अधिकारी श्री.विनोद लाडे या अधिकाऱ्याला त्याचा सहाय्यक श्री.गोविंद वावीया सह तीस हजार रूपयांची लाच घेताना लाचलुचपत प्रतिबंधक विभागाने पकडल्याची बाब उघडकीस येणे."

- (४) **डॉ.सुधीर तांबे, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक २४ वर पणन मंत्री** निवेदन करतील :-

"संगमनेर तालुक्यासह अहमदनगर जिल्ह्यात गेल्या काही दिवसांपासून कांद्यांच्या दरातील घसरण सुरुच असल्याने कांदा उत्पादक शेतकरी चिंताग्रस्त असल्याबाबत."

- (५) **श्री.जयंत पाटील, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक २५ वर कामगार मंत्री** निवेदन करतील :-

"किलोस्कर न्यू मॅट्रीक कंपनीमध्ये काम करणाऱ्या कामगारांना कोणतीही सुचना न देता कामावरून कमी केल्याबाबत."

- (ख) **म.वि.प.नियम ९३ अन्वये सूचनांची दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०१८ रोजीसाठी प्राप्त झालेली निवेदने -**

- (१) **श्री.अब्दुल्लाह खान दुराणी, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक २८ वर मुख्यमंत्री** निवेदन करतील :-

"पाथरी (जि.परभणी) येथे दिवाणी न्यायालय (वरिष्ठस्तर) व अतिरिक्त जिल्हा सत्र न्यायालय स्थापन करावे अशी मागणी."

- (२) **श्री. हरिसिंग राठोड, वि.प.स.** यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील **सूचना क्रमांक ४२ वर मुख्यमंत्री** निवेदन करतील :-

"मारेगाव तालुक्यातील (जि.यवतमाळ) हिवरी या गावात मध्यरात्री दोन वर्षांपासून फरार असलेल्या आरोपीला पकडण्यासाठी गेलेल्या पोलीसांच्या

पथकावर झालेल्या हल्ल्यात पोलीस उपनिरीक्षकाचा मृत्यू होऊन अन्य दोन पोलीस गंभीररित्या जखमी झाल्याबाबत."

(३) डॉ.सुधीर तांबे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ४३ आदिवासी विकास मंत्री निवेदन करतील :-

"पंडीत दिनदयाल स्वयंम योजना सर्व स्तरावर राबविण्यासाठी."

अकरा : म.वि.प. नियम १०१ — अ अन्वये विशेष उल्लेख — (असल्यास).

बारा : मा.समिती प्रमुख, विधानपरिषद विशेषाधिकार समिती यांचा प्रस्ताव -
विधानपरिषद विशेषाधिकार समितीकडे विचारार्थ प्रलंबित असलेल्या,

सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री.हेमंत टकले यांनी "न्यूज १८ — लोकमत" या मराठी वृत्तवाहिनीचे मालक, संपादक, वृत्तसंपादक, संबंधित वार्ताहर व श्री.प्रमोद पुरंदरे, व्यस्थापकीय संचालक, एचडीआयएल कंपनी यांच्याविरुद्ध दिनांक ०१ मार्च, २०१८ रोजी उपस्थित केलेल्या विशेषाधिकारभंग व अवमानाच्या प्रकरणावरील विशेषाधिकार समितीचा अहवाल सादर करण्याकरिता म.वि.प. नियम १७८ (१) च्या परंतुकान्वये पुढील अधिवेशनाच्या शेवटच्या दिवसापर्यंत मुदत वाढवून देण्यात यावी.

तेरा : शासकीय विधेयके :-

(क) विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

(१) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ७६ - महाराष्ट्र शेतजमीन (जमीनधारणेची कमाल मर्यादा) (सुधारणा) विधेयक, २०१८"
विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ७६ - महाराष्ट्र शेतजमीन (जमीनधारणेची कमाल मर्यादा) (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) महसूल मंत्री.

(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता
तथा वि.प.स.

(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
(५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(२) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ७४ - महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधि विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

(ख) विधानसभेने सुधारणेसह संमत केल्याप्रमाणे - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ६१ - महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१८"

विधेयक प्रवर समितीकडे पाठविण्याबाबत सर्वश्री. शरद रणपिसे, धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा प्रस्ताव :-

"सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ६१ - महाराष्ट्र शैक्षणिक संस्था (शुल्क विनियमन) (सुधारणा) विधेयक, २०१८ खालील सदस्यांच्या प्रवर समितीकडे त्यावरील प्रतिवृत्त दोन महिन्यांच्या आत सादर करण्याचा अनुदेश देऊन विचारार्थ पाठविण्यात यावे."

(१) शालेय शिक्षण मंत्री.	(२) श्री. धनंजय मुंडे, विरोधी पक्ष नेता तथा वि.प.स.
(३) श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स.	(४) श्री.प्रसाद लाड, वि.प.स.
(५) श्री.हेमंत टकले, वि.प.स.	(६) श्री.अशोक ऊर्फ भाई जगताप, वि.प.स.
(७) श्री.सतिश चव्हाण, वि.प.स.	(८) डॉ.नीलम गोन्हे, वि.प.स.
(९) अॅड.अनिल परब, वि.प.स.	(१०) श्री.विजय ऊर्फ भाई गिरकर, वि.प.स.

(ग) विधानसभेने दुसऱ्यांदा संमत केल्याप्रमाणे - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ३८ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था

(घ) विधानसभेने संमत केल्यास - विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

- (१) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ८० - दिवाणी प्रक्रिया संहिता (महाराष्ट्र सुधारणा) (सुधारणा) विधेयक, २०१८"
  - (२) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ७० - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (तिसरी सुधारणा) विधेयक, २०१८"
  - (३) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ७७ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (चौथी सुधारणा) विधेयक, २०१८"
  - (४) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक ७९ - विजयभूमी विद्यापीठ, रायगड विधेयक, २०१८"
  - (५) "सन २०१७ चे वि.स.वि. क्रमांक ६४ - महाराष्ट्र कृषि उत्पन्न पणन (विकास व विनियमन) (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०१७"
  - (६) "सन २०१८ चे वि.स.वि. क्रमांक २९ - महाराष्ट्र (लोकसेवकांची) विसंगत प्रमाणातील मालमत्ता सरकारजमा करण्याबाबत विधेयक, २०१८"
-

चौदा : (गुरुवार, दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २५९ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव) -
सर्वश्री धनंजय मुंडे, शरद रणपिसे, हेमंत टकले, अशोक ऊर्फ भाई जगताप, जयंत पाटील, प्रा.जोगेन्द्र कवाडे, सर्वश्री.कपिल पाटील, किरण पावसकर, डॉ.सुधीर तांबे, श्रीमती विद्या चव्हाण, सर्वश्री जनार्दन चादूरकर, विक्रम काळे, सतेज ऊर्फ बंटी पाटील, सतीश चव्हाण, अमरनाथ राजूरकर, आनंद ठाकूर, सुभाष झांबड, अब्दुल्लाह खान दुर्गाणी, हरिसिंग राठोड, प्रकाश गजभिये, आर्कि. अनंत गाडगीळ, अॅड राहुल नार्वेकर, सर्वश्री आनंदराव पाटील, ख्वाजा बेग, रामहरी रुपनवर, रामराव वडकुते, अॅड हुस्नबानू खलिफे, सर्वश्री जगन्नाथ शिंदे, मोहनराव कदम, अनिकेत तटकरे, डॉ. वजाहत मिर्झा, श्री.अमरिशभाई पटेल, **वि.प.स.** यांचा **म.वि.प. नियम २५९ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव -**

"राज्यातील सरकार मागील चार वर्षात सर्व आघाड्यांवर अपयशी ठरलेले असणे, राज्यातील ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्था, गुन्हेगारी, महिलांवरील अत्याचार, बलात्कार, अंमली पदार्थांची तस्करी यामध्ये झालेली वाढ, पोलिसांचे विविध प्रश्न, प्रामाणिक अधिकाऱ्यांचे झालेले खच्चीकरण, पोलीस दलातील अपुरे मनुष्यबळ, राज्य सरकारमधील विविध विभागांमधील कोट्यवधी रुपयांचे घोटाळे उघडकीस आल्यानंतर आणि सरकारने चौकशीचे आश्वासन दिल्यानंतरही अनेक घोटाळ्यांच्या प्रकरणात चौकशी झाली नसणे,

त्यामुळे घोटाळे करणाऱ्यांना प्रोत्साहन मिळून त्यात सातत्याने वाढ होत असणे, दरम्यानच्या काळात आणखी काही विभागात घोटाळे उघडकीस येणे, तथापि, सरकारकडून या घोटाळ्यांची गांभीर्याने दखल घेतली न जाणे, मुंबईच्या अरबी समुद्रात उभारल्या जाणाऱ्या शिवस्मारकाच्या कामातील मोठ्या प्रमाणावरील अनियमितता, उद्योग विभागाच्या भूसंपादनातील अनागोंदी कारभार समोर येऊनही कारवाई न होणे, शासनाच्या चुकीच्या धोरणामुळे व चुकीच्या निर्णयांमुळे मेक इन इंडिया व मॅग्नेटिक महाराष्ट्राच्या माध्यमातून गुंतवणुकीबाबत राज्यसरकारने केलेले दावे आणि प्रत्यक्षातील गुंतवणूक यामध्ये असलेली तफावत, परिणामी बेरोजगारीत झालेली वाढ, उद्योगामध्ये आलेली मंदी, राज्यातील उद्योग अन्य राज्यात स्थलांतरीत होण्याचे वाढलेले प्रमाण, इज ऑफ डुईंगमध्ये महाराष्ट्राचा घसरलेला क्रमांक, समृद्धी महामार्ग प्रकल्पात जमिनीचे झालेले गैरव्यवहार व इतर घोटाळे, बुलेट ट्रेनला प्रचंड विरोध असताना प्रकल्प लोकांच्या माथी मारण्याचा होत असलेला प्रयत्न, जमीन अधिग्रहणात झालेल्या अनियमितता, मेट्रो प्रकल्पाचे संथ गतीने सुरू असलेले काम, या सर्व प्रश्नांकडे शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, सर्वच स्तरावर सरकार अपयशी ठरल्यामुळे जनतेच्या मनात निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

पंधरा : (मंगळवार, दिनांक २७ नोव्हेंबर, बुधवार, दिनांक २८ नोव्हेंबर व गुरुवार, दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) —

अॅड.अनिल परब, श्री.प्रविण दरेकर, डॉ.(श्रीमती) नीलम गोऱ्हे, सर्वश्री प्रसाद लाड, गोपीकिसन बाजोरिया, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, रविंद्र फाटक, प्रा.अनिल सोले, प्रा.डॉ. तानाजी सावंत, सर्वश्री गिरीशचंद्र व्यास, नरेंद्र दराडे, विप्लव बाजोरिया, विलास पोतनीस, डॉ.मनिषा कायंदे, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव —

"मुंबई शहर व उपनगरांचा २०१४ ते २०३४ या वीस वर्षांचा विकास आराखडा व विकास नियंत्रण नियमावली तयार करून मुंबई महापालिकेने राज्य शासनाकडे पाठविणे, मुंबईतील ठप्प झालेली विकास कामे सुरू होण्यासाठी विकास आराखड्यास त्वरीत मान्यता देण्याची आवश्यकता, राज्यातील शासनाच्या प्रस्तावित गृहनिर्माण धोरणांतर्गत म्हाडा वसाहतींना चार चटई क्षेत्रफळ (एफएसआय) अनुज्ञेय करण्यात येणे, जुन्या गाळेधारकांना पुनर्विकासात किमान ३५.०० चौरस मीटर चटई क्षेत्रफळ (फंजिबल शिवाय) अनुज्ञेय करण्यात येणे, ज्या इमारतीमध्ये फक्त भाडेकरू रहात आहेत, अशा इमारतीतील भाडेकरूंना ५० टक्के अधिक प्रोत्साहनात्मक चटईक्षेत्र अनुज्ञेय करणे, आशिया खंडातील सर्वात मोठ्या मुंबई शहरातील धारावी येथील

झोपडपट्टी विकास कार्यक्रमांची अंमलबजावणी, मुंबईतील केंद्र शासनाच्या व राज्य शासनाच्या तसेच निमशासकीय व खाजगी जमिनीवरील झोपडपट्टींचा व धोकादायक इमारतींचा विकास, मुंबईतील बी.डी.डी. चाळींचा पुनर्विकास, मुंबईतील झोपडपट्टी वासियांना २६९ चौ.फूट ऐवजी ३०० चौ.फूट क्षेत्रफळांची घरे देण्याची केलेली घोषणा, मुंबईतील म्हाडाच्या ५६ वसाहतींचा पुनर्विकास व या वसाहतीमधील ५० वर्षापूर्वीच्या मलःनिसारण वाहिन्या त्वरीत दुरुस्त करण्याची आवश्यकता, पुनर्विकास प्रकल्पांमधून विकासकांनी भाडेकरुंना देण्यात येत असलेले धनादेश न वटणे, पुनर्विकासाची अनेक कामे सुरू न होणे अथवा अनेक वर्षांपासून अर्धवट स्थितीत पुनर्विकास पडून असणे, महानगरपालिका क्षेत्रातील ५०० चौ.फूटापर्यंतच्या घरांना मालमत्ता कर माफ करण्याचा व ५०० ते ७०० चौ. फूटांच्या घरांना मालमत्ता करामध्ये सवलत देण्याबाबतचा ठराव मुंबई महानगरपालिकेने व ठाणे महानगरपालिकेने मंजूर करून महापौरांच्या स्वाक्षरीने मा.मुख्यमंत्री महोदयांना पाठविणे, तथापि, आयुक्तांनी या संदर्भात नगरविकास विभागाकडे आपले अभिप्राय न कळविणे, मुंबईतील काही लोकप्रतिनिधींनी नगरविकास विभागाच्या सचिवांना दिनांक ३० ऑक्टोबर, २०१८ रोजी लेखी निवेदन देऊन महानगरपालिका प्रशासनाने राज्य शासनाला तातडीने अहवाल सादर करण्याबाबत निर्देश देण्याची मागणी करणे, वांद्रे-पूर्व येथील शासकीय अधिकारी-कर्मचारी यांना दिलेल्या निवासस्थानांच्या जागेवर मालकी हक्काने निवासस्थाने बांधून देण्याची मागणी, राज्य शासकीय अधिकारी-कर्मचाऱ्यांना सातव्या वेतन आयोगाची दिवाळीपूर्वी लागू करण्याबाबत शासनाने केलेली घोषणा, सातव्या वेतन आयोगाच्या शिफारशी त्वरेने लागू करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

- मध्यंतर -

— अशासकीय कामकाज — (बैठकीच्या अखेरचे २ १/२ तास)

सोळा : (क) अशासकीय विधेयके :-

पुरःस्थापनार्थ -

- (१) सन २०१८ चे वि.प.वि. क्रमांक ५ - महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०१८ - श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचे.
- (२) सन २०१८ चे वि.प.वि. क्रमांक ६ - महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा (अनुसूचित

जाती, अनुसूचित जमाती, निरधिसूचित जमाती (विमुक्त जाती), भटक्या जमाती, विशेष मागासप्रवर्ग आणि इतर मागासवर्ग यांच्यासाठी आरक्षण (सुधारणा) विधेयक, २०१८ - श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचे.

(३) सन २०१८ चे वि.प.वि. क्रमांक ७ - महाराष्ट्र राज्य विशेष मागास प्रवर्ग-अ (एसबीसी-ए) करिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण विधेयक, २०१८ - श्री.शरद रणपिसे, वि.प.स. यांचे.

(४) सन २०१८ चे वि.प.वि. क्रमांक ८ - महाराष्ट्र शैक्षणिक परिसंस्था (व्यवस्थापन) (सुधारणा) विधेयक, २०१८ - श्री.नागोराव गाणार, वि.प.स. यांचे.

(ख) अशासकीय ठराव :-

(१) (शुक्रवार, दिनांक २० जुलै २०१८ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला प्रलंबित अशासकीय ठराव) —

श्री.धनंजय मुंडे, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ८६ — (मंत्र्यांचे उत्तर) —

"राज्यातील सुशिक्षित बेरोजगारांचे वाढते प्रमाण, नोकरी व रोजगाराअभावी त्यांच्यात निर्माण झालेले वैफल्य, शासनाने बंद केलेला सुशिक्षित बेरोजगार भत्ता, रोजगाराच्या भाग भांडवलासाठी बँकांसारख्या आर्थिक संस्थाकडून येणाऱ्या अडचणी, या बाबी विचारात घेता बेरोजगारांच्या समस्या परिणामकारकपणे सोडविण्यासाठी व गरीब कुटुंबातील व्यक्तिला रोजगार मिळविण्याच्यादृष्टीने एक सक्षम व स्वतंत्र यंत्रणा स्थापन करण्यात यावी व सुशिक्षित बेरोजगारांना पुन्हा भत्ता सुरू करावा, रोजगारासाठी भागभांडवलाची सोय करावी व बंदी घालण्यात आलेली नोकर भरती पुन्हा सुरू करावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे."

(मंगळवार, दिनांक २७ नोव्हेंबर, २०१८ रोजीच्या बॅलेटद्वारा ठरविलेल्या प्राथम्यक्रमानुसार खालील ठराव दाखविण्यात आले आहेत) —

(२) श्री.अमरनाथ राजूरकर, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ११८ -

"राज्यात वेळोवेळी पडणाऱ्या दुष्काळाची तीव्रता लक्षात घेता, पावसाळा संपत असतानाच पुढील वर्षभरासाठी राज्यातील पाणीसाठा जतन करण्याची आवश्यकता, राज्यातील जनतेला लागणारे पिण्याचे पाणी, शेतीसाठी लागणारे पाणी, औद्योगिक वसाहती व कारखान्यांना आणि अन्य घटकांना लागणाऱ्या पाण्याचे न्याय वाटप होऊन प्रत्येकाला पुरेसे पाणी

उपलब्ध होण्याच्या दृष्टीने सुरुवातीपासूनच विभागवार घेतली जाणारी पिके त्या भागातील उपलब्ध पाणीसाठा व लोकसंख्या यांचा विचार करून प्रत्येक घटकाला वर्षभर पाणी कसे पुरेल याबाबत पूर्वनियोजन करून त्याची शासनस्तरावर काटेकोर अंमलबजावणी करावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे."

(३) **अॅड हुस्नबानू खलिफे, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक १०७ -**

"कोकणातील आंबा, काजू, भात, भुईमूग इत्यादी पिकांचे नैसर्गिक आपत्तीमुळे फार मोठ्या प्रमाणात होणारे नुकसान लक्षात घेता अन्नधान्य, गळीत धान्य, तेलबिया, इत्यादी पिकांसाठी केंद्र शासनामार्फत पुरस्कृत करण्यात आलेली सर्वकष पिक विमा योजना रत्नागिरी, सिंधुदूर्ग, ठाणे व रायगड या जिल्ह्यातील फळपिकांना लागू करण्याच्या दृष्टीने राज्य शासनाने केंद्र शासनाकडे आग्रह धरावा, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे."

(४) **श्री.जनार्दन चांदूरकर, वि.प.स. यांचा ठराव क्रमांक ११२ -**

"राज्यातील सुशिक्षित बेरोजगारांचे वाढते प्रमाण व त्यांच्यात रोजगाराअभावी निर्माण झालेले वैफल्ये व असंतोषाचे वातावरण लक्षात घेता बेरोजगारांची समस्या परिणामकारक पध्दतीने सोडविण्यासाठी सेवायोजन आणि रोजगार व स्वयंरोजगार कार्यालये अधिक कार्यक्षम करण्यासाठी तसेच संबंधित प्रश्नावर उपाययोजना सुचविण्यासाठी विधीमंडळाच्या दोन्ही सभागृहातील सदस्यांची एक संयुक्त समिती स्थापन करण्यात यावी, अशी शिफारस ही विधानपरिषद शासनास करीत आहे."

"राष्ट्रगीत."

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : २९ नोव्हेंबर, २०१८.

डॉ.अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.